UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY
AA000366781 3

THE LIBRARY
OF
THE UNIVERSITY
OF CALIFORNIA
LOS ANGELES

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Digitized for Microsoft Corporation
by the Internet Archive in 2008.
From University of California Libraries.
May be used for non-commercial, personal, research,
or educational purposes, or any fair use.
May not be indexed in a commercial service.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

FABULAS DE LOQMÁN

VERTIDAS EM PORTUGUEZ

E PARAPHRASEADAS EM

VERSOS HEBRAICOS

POR

JOSÉ BENOLIEL

S. S. G. L.

E REVISTAS PELO

GRÃO-RABBINO L. WOGUE

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

FABULAS DE LOQMÁN

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

QUARTO CENTENARIO DO DESCOBRIMENTO DA INDIA

CONTRIBUIÇÕES
DA
SOCIEDADE DE GEOGRAPHIA DE LISBOA

FABULAS DE LOQMÁN

VERTIDAS EM PORTUGUEZ

E PARAPHRASEADAS EM

VERSOS HEBRAICOS

POR

JOSE BENOLIEL
S. S. G. L.

E REVISTAS PELO

GRÃO-RABBINO L. WOGUE

LISBOA
IMPRENSA NACIONAL
1898

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

PJ
7680
L46 P8
1898

Á SAUDOSA MEMORIA

DO

GRÃO-RABBINO LAZARO WOGUE

meu sempre chorado Mestre e amigo inolvidavel

ז"צ"ל

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®
2210325

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

PREFACIO

Restam bem poucas (41 apenas) das Fabulas attribuidas a Loqmán, o celebre e lendario sabio arabe, que mereceu especial menção no Alcorão, o livro sagrado dos Musulmanos (sura 31, vers. 11), e essas estão desde muito traduzidas em numerosos idiomas, e diffundidas e adoptadas nas escolas de varios paizes europeus para o ensino da lingua arabe.

Depois de tanto quanto tem sido escripto ácêrca do Fabulista arabe, e principalmente depois do estudo de inexcedivel erudição com que o eminente orientalista Réné Basset abrilhantou a sua traducção das mesmas Fabulas em dialectos norte-africanos, sería presumpção da minha parte insistir mais neste assumpto, que, no fim de contas, só conduz a conjecturas problematicas e conclusões negativas. Com effeito, nem se sabe quem tenha sido o Loqmán, nem onde ou quando viveu, nem se é o auctor das Fabulas que lhe attribuem, nem se foi arabe sequer.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Das Fabulas em si, do seu valor litterario, escusado é tambem falar: o leitor lhes saberá apreciar a singelleza e profundidade. Direi sómente duas palavras ácêrca do meu trabalho, que, destinado na origem ao 10.° Congresso de Orientalistas, que devia realisar-se em Lisboa em 1892, só agora poude ver a luz da publicidade.

O texto arabe de que me servi para esta obra é o que foi publicado pelo insigne arabista francez Augusto Cherbonneau.

A minha traducção portugueza, revista pelo illustre polyglotta e meu excellente amigo, sr. Gonçalves Vianna, ha de ainda resentir-se de muitas pechas inevitaveis em consequencia da resolução que tomei de cingir-me o mais possivel á lettra do texto, cuja construcção e syntaxe são tão differentes da nossa.

Para a paraphrase em versos hebraicos, desprendi-me da concisão demasiado arida da prosa arabe do texto e só aproveitei o assumpto e o conceito, revestindo-os de formas mais em harmonia com o caracter da lingua hebraica e com os predicados da poesia.

As regras de metrica que adoptei são quasi sempre analogas ás da portugueza, isto é, a divisão syllabica rigorosa do verso, as cesuras correspondentes ao tamanho d'este, as differentes especies de estrophes, a rima, ora emparelhada, ora alternada, etc.

Em varios casos, distribui os versos hebraicos por modo que houvesse dois graves, seguidos ou cruzados por dois agudos.

Os versos do soneto correspondente á fabula 35.ª estão construidos de maneira que a tonica se repita de duas em duas syllabas. Cada pé, por conseguinte, fica composto de

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

tres syllabas, a primeira e a terceira phoneticamente fracas, a segunda predominante. O verso é de cinco pés[1].

Sabido é que nada definitivo se tem apurado até hoje a respeito das minuciosidades da arte poetica da Biblia. No emtanto não podem deixar de reconhecer-se nos versos das Escripturas umas proporções, uma medição[2], quasi sempre cadencialmente regular, assim como pausas ou cesuras pouco mais ou menos equidistantes, e, sobretudo, o signal distinctivo, o cunho mais original e typico de de toda a poesia hebraica— o parallelismo. Não podendo resistir á tentação de apresentar um fac-simile d'este genero, esforcei-me por compôr a primeira fabula num metro de dimensões e cadencia analogas ás dos versos do livro de Job, ajuntando-lhe, porém, a rima, e uniformizando a extensão syllabica.

---

[1] Esta classificação das syllabas não concorda exactamente com a que as grammaticas costumam dar das vogaes breves e das vogaes longas. Tambem não é do valor intrinseco das vogaes em si que eu aqui trato. Refiro-me sómente á duração phonetica relativa, que as syllabas offerecem ao concorrerem num só vocabulo, ou em varios vocabulos seguidos, debaixo da influencia da predominante. A theoria dos que, considerando a lingua hebraica como morta e sepultada, põem em duvida o valor quantitativo das suas syllabas, assim como a sua verdadeira accentuação e entoação, não vem aqui ao caso. Eu uso da lingua hebraica em conformidade com a sua pronunciação actual (entre os sepharadins), e assim é, se me não engano, que se pratíca com as outras linguas.

[2] Submettendo as Lamentações de Jeremias a uma medição syllabica, encontrei, depois de repetidas tentativas, que este poema está escripto em tercetos de versos de doze syllabas como os nossos alexandrinos, com as cesuras e pausas normalmente dispostas, e com poucas excepções que se podem attribuir a erros de copia ou de vocalização. Reservo-me para dar mais tarde uma completa demonstração d'este facto.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Emfim, para não excluir d'este quadro o famoso verso hybrido inventado pelos poetas hebreus de Hespanha da Edade-Media, verso que contribuiu não pouco para a deturpação e extincção da genuina poesia hebraica, antepuz ás Fabulas um prologo versificado por esse methodo e cujo unico merecimento é, a meu ver, o de satisfazer ás exigencias pueris de uma metrica diametralmente opposta ao genio da Biblia. A arte d'estes versos consiste em dispôr as palavras por forma que um *xeva* ou um *hataph*, i. é, uma vogal nominalmente brevissima, seja seguida ou precedida por uma, duas, tres vogaes sonoras (breves ou longas), desacertada adaptação ao hebraico do jambo, espondeu, dactylo, etc., dos Gregos e dos Latinos! Se, ao menos, esse trabalho insano désse em resultado uma cadencia, um rhythmo qualquer ao verso . . . mas pelo contrario, tirando-lhe a liberdade do andamento proprio da lingua, sem modificar sensivelmente a quantidade dos sons,—pois que hoje, como então, de facto, se não grammaticalmente, cabe ao *hataph* e ao *xeva* mobil a mesma quantidade que a outra vogal qualquer (excepto a tonica)—esse trabalho, ingrato por demais, só serviu para dar aos versos a mais fastidiosa monotonia, e obrigar o poeta a centos de licenças contra a grammatica e as proprias regras prosodicas[1].

---

[1] A poesia conhecida pela designação de אֲדוֹן עוֹלָם, por exemplo, e citada geralmente como modelo do genero, além de muitos erros de linguagem e de prosodia, em quatorze versos apenas, conta 24 pés começados pela conjuncção וְ, sete pela preposição בְּלִי, 6 por בְּ e outras tantas por לְ egualmente preposições; 43 pés iniciados por conjuncções e preposições sobre 56 pés de que constam ao todo os 14 versos!

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

O leitor poderá, auxiliado pelas notas e referencias, que acompanham todo o texto hebraico, verificar que, não só me abstive systematicamente (salvo em um ou dois casos) do que é costume chamar-se licenças poeticas, mas que, sobretudo, evitei com cuidado o estylo post-biblico.

Num vocabulario de mais de mil e quinhentos significados, tres ou quatro palavras, se tanto, não são puramente biblicas.

Se algum merecimento houver na minha paraphrase hebraica deve-se todo attribuir aos preciosos conselhos do meu querido mestre e amigo, o Grão-Rabbino e eminente sabio Lazaro Wogue, cuja recente morte veiu encher-me de profunda magua, e a cuja saudosa memoria offereço este livro, como testemunho de gratidão, de affecto e de respeito.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

امثال ومعانى للقمان الحكيم ترجمها عن العربية الى البرتقلية
والى العبرانية الفقير يوسف بن عوليال

חידות ומשלים ללוקמן
חכם מכל בני תימן
אשר במדה ובמשקל
הליץ מלשון ישמעאל
ליהודית ושפת פורתוקל
הדל יוסף בן עולייל :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

אֶל הַקּוֹרֵא

אֲחַוֶּה נָּא לְךָ קוֹרְאִי
יְדִיד נֶפֶשׁ נְגִינוֹתָי .
תְּבוּאָתִי אֲקַדֵּם לָךְ
כְּמִנְחַת שַׁי וְחִידוֹתָי .
בְּקַו לָקָו וְצַו לָצָו
מְהֻכָּנוֹת מְלִיצוֹתָי .
שְׁקוּלִים הֵם בְּמֹאזְנַיִם
מְשָׁלַי גַּם זְמִירוֹתָי :

גְּבִיעֵי חֵן מְלֵאִים קֹשְׁטְ
יְהִי שִׁירִי לְחִכֶּךָ .
רְבִיד זָהָב גְּלִיל חָרוּץ
צְפִירַת הוֹד לְרֹאשֶׁךָ .
דֵּעָה חָכְמָה וְתוֹכַחַת
כְּאוֹר נֹגַהּ לְעֵינֶיךָ .
קְנֵה בִינָה וְתוּשִׁיָּה
עֲרוּכוֹת הֵן לְפָנֶיךָ :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

הֲלֹא מוּסָר יְזַכֶּה אֶת
נְתִיבוֹת אִישׁ בְּכָל שָׁעַר .
צְרוֹר הַמֹּר אֲחִי תִמְצָא
נְאֻם אַרְיֵה וְגוּר יָעַר .
וְכָל חַיָּה תְּדַבֵּר כֹּה
לְלַמֵּד חֹק לְמוֹ נָעַר .
פְּקַח אֹזֶן וְתִשְׁמַע קוֹל
צְבִי צוֹעֵק בְּמוֹ שָׁעַר :

זְאֵב תַּבִּיט מְבַקֵּשׁ עַד
וְיִלָּכֵד בְּרָעָתוֹ .
עֲכֹר הָלְאָה זְבוּב תִּרְאֶה
וְשׁוֹר עוֹבֵד עֲבוֹדָתוֹ .
חֲתוּל מַסְגֵּר הֲלֹם תָּשׁוּר
מְלַקֵּק אֶת פְּצִירָתוֹ .
סְחַר לִקְחִי לְאִישׁ מַשְׂכִּיל
וְיוֹסֵף עַל תְּבוּנָתוֹ :

טְהָר לֵבָב וְתַם נָפֶשׁ
זְכָר נָא זֹאת לְטוֹבָה לִי .
נְכֹת אֵין לִי לְהַקְרִיב לָךְ .
רְצֵה נָא אֶת פְּרִי חֶבְלִי .
יְהִי בָרוּר לְנֶגְדֶּךָ
קְשִׁי נִטְלִי וְעֹל סִבְלִי .
מְאוּם כַּבֵּר וְכָל מִשְׁגֶּה
וְאַל תִּמְאַס לְמִפְעָלִי :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

כְּסִיל שָׁאַג וְלֹא חָשַׂךְ
עֲלֵי מִלִּין וְתוֹכַחְתָּם .
לְבַקֵּשׁ אֶת שְׁגִיאוֹתַי
יְתָעֵב כָּל מְזִמּוֹתָם .
יְבוּל וְיֵקַר סְפִיחֵי פִּי
בְּלֵב נִמְצָא עֲרוּגוֹתָם .
וְאַל־אִירָא לְזוּת יָהִיר
. יְלֵל לֵץ וְרִגְשָׁתָם :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

امثال ومعانى للقمان الحكيم *

---

١ اسد وثوران

اسد مرّة خرج على ثورين فاجتمعا جميعا وكانا ينطحانه بقرونهما ولا يمكّنانه من الدخول بينهما فانفرد باحدهما وخدعه ووعده ألّا يعارضه ان تخلّى عن صاحبه فلمّا افترقا افترسهما جميعا *

هذا معناه

انّ مدينتين اذا اتّفق على راى واحد اهلهما فإنّه لا يمكن منهما عدوّ فإذا افترقا هلكا جميعا *

1. O leão e os dois touros

Um leão, uma vez, investiu contra dois touros. Achegaram-se um ao outro e puseram-se a empurrá-lo com as hastes, impossibilitando-lhe a entrada por entre elles.

Afastou-se (o leão) com um delles e illudiu-o, promettendo-lhe não molestá-lo se se desviasse do seu companheiro.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Mas, logo que se separaram um do outro, devorou-os a ambos.

Eis aqui a significação (dêste apologo):

Quando, em duas cidades, sabem pôr-se mutuamente de acôrdo os seus habitantes, não ha inimigo que possa contra ellas; mas, se se desunem, perecem ambas.

א אַרְיֵה וְצֶמֶד בָּקָר

בְּטֶרֶם[1] אוֹר הָרִים[2] יַשְׁמִיחַ
וַתּוֹפַע[3] שֶׁמֶשׁ בַּשָּׁמַיִם ,
לְעֵת[4] לֶכֶת יַעֲלֵי[5] סֶלַע
לִשְׁבֹּר[6] צְמָאָם אֱלֵי מַיִם ,
עוֹדֶנּוּ לַיִשׁ יִדְרשׁ אֹכֶל[7]
וְאָרְחוֹתָיו יִלָּפֵת[8] שָׁחַל .
יִגְּעוּ[9] אַלּוּפִים בְּמוֹ[10] אָחוּ ,
צֶמֶד בָּקָר עַל שְׂפַת נָחַל :
שָׁם יַחַד יִרְעוּ שַׁאֲנָנוּ[11]
מִבְּעוּתֵי שֹׂסִים יָרֵעוּ :
יֶרֶק וְגַם דֶּשֶׁא יְלַחֲכוּ[12] ,
נַפְשָׁם[13] בְּקָצִיר יְשַׂבֵּעוּ :
וְאֵלֵימוֹ יִכְסֹף[14] לִטְרֹף
בֶּן שַׁחַץ[15] עָתִיד לַכִּידוֹר[16] :

---

1) A prep. בְּ adjunta ao adv. טֶרֶם é uma redundancia poetica. *Cf.* Ex. I, 19; Ps. XC, 2; Is. LXVI, 7. — 2) Reg. antes do v. *Cf.* Ps. XLIV, 3; Is. XLII, 1; Prov. XXIX, 11; XXXI, 19. — 3) Job III, 4; X, 22. — 4) Gen. VIII, 11; Esth., IV, 14. — 5) Job XXXIX, 1. — 6) Ps. CIV, 11. — 7) Ps. CIV, 21. — 8) Job VI, 18. — 9) Job VI, 5. — 10) Gen. XLI, 18. — 11) Job III, 18. — 12) Num. XXII, 4. — 13) Ez. VII, 19; Ps. LXXXVIII, 4. — 14) Job XXVIII, 8. — 15) Ps. XVII, 12. — 16) Job XV, 24.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

[17]יַעַרְכוּ צָבָא יַחְדּוּן
בְּלֵב וּבְתֹקֶף [18]לַעֲדֹר :
קַרְנֵימוֹ מִצְּנִים חַדּוֹת
מֵחֵץ וָרֹמַח [19]מְמֹרָט :
[20]יְנַגְּחוּ צַר בְּאוֹנָם
הַדֶּרֶךְ נֶגְדָּמוֹ [21]יָרָט :
יְדַכְּאוּהוּ [22]לֹא יַחְמֹלוּ
[23]מַכֶּה וָכֹה יְבַעֲתוּהוּ :
פֶּן יוּכַל לַעֲבֹר בֵּינֵימוֹ
[24]כְּהוֹלֵם פַּעַם פְּצָעוּהוּ :
הֲכִי אַרְיֵה [25]תָּשׁוּב רֵיקָם
אִם [26]תֵּאָסֵף מִבְּלִי [27]עַד :
[28]שִׁחַרְתָּ לַטֶּרֶף חִנָּם
הַאַף תִּשְׁאַג [29]וְלֹא תִסְעָד :
[30]הֲתִקְצַר יָדְךָ [31]וְנִלְאָה
כִּי עַל צֶמֶד פַּר תִּתְפַּלָּין :
הִנָּמוֹ [32]בָךְ יְהַתֵּלוּן
הֲשׁוֹר [33]בְּאַרְיֵה יִתְקַלָּס :
מְצוּדְךָ [34]עָלֵימוֹ הִקִּיף
חַזֵק אֵפוֹא לַקְרָב מָתְנֶיךָ :
מָה [35]אֵיתָנִים כִּי תְסַלֵּף
אוֹי מִי יִחְיֶה הוֹי רָב [36]אִתֶּךָ :

---

17) I Sam. xvii, 2; Gen. xiv, 8. — 18) I Chr. xii, 33. — 19) Ez. xxi, 14, 33; I Reis vii, 45. — 20) Ps. xliv, 6. — 21) Num. xxii, 32. — 22) Lament. ii, 2, 21; iii, 43. — 23) Ex. ii, 12. — 24) Is. xli, 7. — 25) II Sam. i, 22. — 26) Ps. civ, 22. — 27) Gen. xlix, 27. — 28) Job xxiv, 5. — 29) Ps. civ, 15; I Reis xiii, 7. — 30) Num. xi, 23. — 31) Ps. lxviii, 10. — 32) I Reis xviii, 27. — 33) Hab. i, 10. — 34) Job xix, 6. — 35) Job xii, 19. — 36) Num. xxiv, 23; Is. xlv, 9.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

הֵן כַּבִּיר הִבְלִיג[37] הִתְאוֹשָׁשׁ[38]
יַמְרִיצוֹ[39] חֶתֶף יְעִירֶנוּ[40] :
בְּמְזִמּוֹת מִלִּבּוֹ בָדָא[41]
נִפְתָּל[42] עַל גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ[43] :
פִּיהוּ[44] מָלֵא מִרְמוֹת וָתֹךְ
עַל שׁוּר הֶחֱלִיק[45] שְׂפָתָיו :
יִתְכַּחֶשׁ[46] לוֹ בַּחֲלַקּוֹת[47]
אָרְבּוֹ[48] יָשִׂים בְּכִלְיוֹתָיו :
לוּ מֵעַל רֵעֲךָ נָטִיתָ
אִם בְּיָדִי תְּסַגְּרֵהוּ[49] :
כִּי עִמְּךָ אֱמֶת וָחֶסֶד
חֹק וּבְרִית לָעַד אֲשִׂימֵהוּ :
חֵקֶר מַה יּוֹשִׁיעֲךָ זֶה
כִּי לְךָ רָעָה תְאֻנֶּה[50] :
בְּכִיד כִּי יֵקַל[51] מִנִּי רָץ
אִם תִּקְרָא וְהוּא יַעֲנֶה[52] :
אַל תַּחְשְׁבֵנִי[53] לְאוֹיֵב
חִנְּךָ כָּמוּס[54] עִמָּדִי :
חֲלֹף וְהָיִיתָ מֻצָּק[55]
אַךְ מִגֵּן[56] צָרִי בְּיָדִי :
כָּכָה הִטָּהוּ בְּלִקְחוֹ[57]
בְּנֹפֶת חֵלֶק אֲמָרָיו :

---

37) Job x, 20.—38) Is. XLVI, 8.—39) Job XVI, 3.—40) Is. XLII, 13.—41) Neh. VI, 8.—42) Gen. XXX, 8.—43) Gen. XLIX, 19.—44) Ps. X, 7.—45) Ps. V, 10.—46) II Sam. XXII, 45.—47) Dan. XI, 32.—48) Jer. IX, 7.—49) I Sam. XVII, 46.—50) Ps. XCI, 10.—51) Job IX, 25.—52) Prov. XXI, 13.—53) Job XIII, 24.—54) Deut. XXXII, 34.—55) Job XI, 15.—56) Gen. XIV, 20.—57) Prov. VII, 21.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

וַיֵּשְׂטְ[58] מֵעַל אָחִיו פִּתְאֹם
וְלֹא הִבִּיט לַאֲחוֹרָיו :
הֵנִיד הֵנִיף כַּבִּיר רַעְמָה[59]
עֵינוֹ כְּאֵשׁ תָּפִין שָׁבִיב[60] :
לְקוֹל[61] רַעַשׁ שַׁאֲגָתוֹ
תִּרְעַד חַיָּתוֹ אֶרֶץ סָבִיב :
נִתַּר[62] עַל שׁוֹר וַיְנַתְּחֵהוּ[63]
נִתַּק רֹאשׁוֹ וַיְפָרְקֵנוּ[64] :
וּפְרִיץ[65] חַיּוֹת חָשׁ עַל רֵעֵהוּ
וַיְפַצְפְּצוֹ[66] וַיְפַרְפְּרֵנוּ :
תַּחְתָּיו[67] שָׁחֲחוּ אֲפִיקִים[68]
וּמָנוֹס אָבַד[69] מִנְּהֶם :
הוּמַכּוּ[70] רוֹעֵי עֲטִינִים
בְּיַד פִּשְׁעָם[71] וְהִבְלֵיהֶם :
הֵן אָמַר מְשַׁל[72] קַדְמוֹנִי
טוֹבִים שְׁנַיִם מֵאֶחָד[73] :
כִּי אִם יִתְקְפֵנוּ[73] אוֹיֵב
אִישׁ בְּאָחִיהוּ יִתְאֶחָד :
גַּם לְאֹם[74] בִּלְאֹם יֶאֱמָץ
וְכָל[75] הוֹלֵךְ שְׁפִי חַלָּשׁ :
וְדַע לְךָ כִּי לֹא יִנָּתֵק[73]
מַהֵר הַחוּט הַמְשֻׁלָּשׁ :

---

58) Prov. iv, 15; vii, 25.—59) Job xxxix, 19.—60) Job xviii, 5.—61) Nah. iii, 2; Job xli, 21.—62) Lev. xi, 21.—63) Ex. xxix, 17; Juiz. xix, 29.—64) Zach. xi, 16.—65) Is. xxxv, 9.—66) Job xvi, 12.—67) Job ix, 13.—68) Job xii, 21.—69) Job xi, 20.—70) Job xxiv, 24.—71) Job viii, 4.—72) I Sam. xxiv, 14.—73) Eccl. iv, 9.—73) Eccl. iv, 12.—74) Gen. xxv, 23.—75) Num. xxiii, 3.—73) Eccl. iv, 12.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٢ غزال

إيّل يعنى غزال مرّة عطش فاتى الى عين ماء يشرب فنظر خياله فى الماء فحزن لدقّة قوائمه وسرّ وابتهج لعظم قرونه وكبرها وفى الحال خرج عليه الصيّادون فانهزم منهم فأمّا وهو فى السهل فلم يدركوه فلمّا دخل فى الجبل وعبر بين الشجر فلحقه الصيّادون وقتلوه فقال عند موته الويل لى انا المسكين الذى ازدريته هو خلّصنى والذى رجوته اهلكنى ❊

2. A gazella

Uma gazella, isto é uma cerva, apertada uma vez pela sêde, chegou-se a uma nascente de agua para beber. Viu a sua imagem na agua, e affligiu-se da magreza das suas pernas, ao passo que se regozijou e ufanou da altura e magnificencia das suas hastes.

Neste comenos, lançaram-se contra ella os caçadores, e ella fugiu. Ora, em quanto esteve na planicie não pu-

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

deram alcançá-la, mas quando penetrou no monte e atravessou pelo arvoredo, alcançaram-na os caçadores e mataram-na.

Infeliz de mim! disse ella ao expirar, aquillo que desprezei salvou-me, e aquillo em que confiava foi o que me perdeu.

ב הָאַיָּלָה

אַיָּלָה צְמֵאָה בָּאָה אֶל פַּלְגֵי מָיִם .
וּבִרְאוֹת שָׁם צַלְמָהּ צַר לָהּ עַל דַּק רַגְלַיִם .
וַתִּשְׂמַח וַתָּגֶל בְּקוֹמַת קְרָנַיִם :

אָז עֲדַת צַיָּדִים עָלֶיהָ הִתְיַצָּבָה[1] .
וַתָּנָס וַתֹּאמַר ׳ אֵלִי ׳ עֵזֶר לִי הָבָה[2] .
וּכְלַפִּיד בָּעֵמֶק ׳ הִנֵּה רָצָה וָשָׁבָה[3] :

רוּצִי ׳ נוּסִי ׳ אוּצִי ׳ הֲמִיָּה ׳ נִסְעָרָה .
אַל תַּעֲלִי לָהָר לָתוּר שָׁם מִנְהָרָה[4] .
כִּי אֵין בַּיַּעַר לָךְ מָנוֹס[5] בְּיוֹם צָרָה :

הַנּוֹגֵשׂ[6] אָץ ׳ וְהִיא נִבְהֲלָה[7] ׳ נֶחְפָּזָה .
וּבְקַרְנֵי גְאוֹנָהּ בַּסְּבַךְ[8] נֶאֱחָזָה .
וַתִּזְעַק בְּקוֹל מַר עֵת נַפְשָׁהּ נִגְרָזָה[9] :

אֲהָהּ לִי עַל שִׁבְרִי ׳ אוֹיָה לִי כִּי שָׁגִיתִי .
כִּמְעַט הִצִּילוּנִי רַגְלַי אֲשֶׁר בָּזִיתִי .
וְקַרְנַי בָּגְדוּ בִי אֲשֶׁר בָּהֶן חָסִיתִי :

---

1) Ps. II, 2. — 2) II Sam XVI, 20. — 3) Gen. VIII, 7. — 4) Juiz. VI, 2. — 5) Jer. XVI, 19. — 6) Ex. V, 13. — 7) Ps. XLVIII, 6. — 8) Gen. XXII, 13. — 9) Ps. XXXI, 23. D'onde a palavra גַּרְזֶן, machado, fouce.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٣ غزال

غزال مرّة مرض فكان اصحابه من الوحوش يأتون اليه يعودونه ويرعون ما حوله من الحشيش والعشب فلمّا افاق من مرضه التمس شيئًا ليأكله فلم يجد فهلك جوعا ❊

هذا معناه

من كثر اهله كثرت احزانه ❊

3. A gazella

Adoeceu uma vez uma gazella.

Os animaes, seus amigos, tendo vindo visitá-la, andaram, em quanto estiveram ao pé della, a pastar o feno e a herva que havia ao derredor.

Quando se levantou da sua doença procurou alguma cousa de comer, e não encontrando (nada), morreu de fome.

Significa esta fábula que, ao passo que vai augmentando a familia, vão tambem crescendo os cuidados.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

ג הַצְּבִיָּה

הוֹי[1] ׳ צְבִיָּה קַלָּה ׳ בּוֹטַחַת עַל שִׁפְרֵךְ ׳
מִתְהַלֶּלֶת עַל פְּעָמַיִךְ ׳
אַיֶּלֶת אֲהָבִים ׳ מַדּוּעַ בִּמְגוּרֵךְ ׳
בְּסֵתֶר חַגְוֵי סְלָעַיִךְ[2] ׳
מִהַרְתְּ[3] לְהִתְחַבֵּא ׳ נִדְחַפְתְּ[4] וְהִתְחַלְחַלְתְּ[5] :
בְּנֵי חֶרֶם[6] ׳ חַרְבוֹנֵי קַיִן
הִשִּׂיגוּךְ[7] ׳ מְצָאוּךְ[8] ׳ וְאַתְּ נָפַלְתְּ וָחַלְתְּ ׳
וַתִּזְעֲקִי[9] אַחַר הֶחָיִץ :
דִּמִי ׳ מִנְעִי[10] קוֹלֵךְ מִבְּכִי ׳ הַמִּיָּה ׳
כִּי מֵרָחוֹק[11] בָּאוּ רֵעָיִךְ .
כֻּלָּם אָצוּ[12] יַחְדָּו לָנוּד[13] לָךְ ׳ צְבִיָּה ׳
וַיַּחֲנוּ סְבִיבוֹתָיִךְ :
סְבִיבוֹת[14] מְעוֹנֵךְ ׳ בְּטַפָּם וּבְחֵילָם ׳
גַּם קָטוֹן גַּם גָּדוֹל נוֹעָדוּ[15] .
מְרַקְּדִים[16] ׳ רָצִים ׳ עוֹרְגִים[17] אֶל אָבְלָם ׳
כֹּה וָכֹה יָפוּצוּ[18] יִצְעָדוּ :

---

1) Is. xxviii, 1; i, 4. Estes textos, assim como varios outros do mesmo auctor, serviram de modelo para o movimento dos primeiros versos d'esta fabula. É igualmente debaixo da inspiração do mesmo propheta que adoptei esta forma de verso, e o recortado e precipitado do estylo que mais caracterisam os escritos do grande Isaias. — 2) Cant. ii, 14. — 3) Gen. xxvii, 20. — 4) Esth. vi, 12. — 5) Esth. iv, 4. — 6) Ps. xxxii, 4. — 7) Job xxvii, 20. — 8) Ps. cxvi, 3. — 9) Ez. xiii, 10. — 10) Jer. xxxi, 16; ii, 25. — 11) Is. lx, 4. — 12) Is. xxii, 4. — 13) Is. li, 19; Job ii, 11; Jer. xlviii, 17. — 14) Num. xi, 24. — 15) Num. x, 3. — 16) Ps. cxiv, 6. — 17) Ps. xlii, 2. — 18) Ez. xxxiv, 6.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

[19]בְּעֵרוּ הַשָּׂדֶה ׳ [20]לָחֲכוּ הַכָּרִים ׳
[21]חָשְׂפוּ גַּם דֶּשֶׁא וְגַם יֶרֶק ׳
[22]הִשְׁמִידוּ כְּחָגָב עִשְּׂבוֹת הֶהָרִים ׳
[23]צִיץ וְחָצִיר כָּרְתוּ כַּיֶּלֶק :
[24]רֵעַיִךְ בָּגְדוּ בָךְ ׳ הוֹי ׳ צְבִיָּה קַלָּה ׳
[25]כֵּן הֵתַמּוּ הַכֹּל וָנָסוּ :
[26]וְאִם תָּרִימִי קוֹל ׳ עֲדִינָה ׳ נִבְהָלָה ׳
[27]גַּם אֵבֶל וָשֶׁבֶר חֻצָּצוּ :
אוֹי לָךְ ׳ יְפֵה פִיָּה ׳ רַבָּה וּמְעֻנָּגָה ׳
[28]בְּחֶסֶר וּבְכָפָן וָעֶצֶב ׳
[29]מַה תֵּצְאִי שׁוֹקְקָה מֵחֶדֶר מַדְרֵגָה ׳
[30]אָבְדוּ עֲטִינַיִם ׳ כָּלָה עֵשֶׂב :
[31]כָּלָה וְכִלָּיוֹן ׳ [32]שַׁמָּה וְשִׁמָּמוֹן
[33]נֶגְדֵּךְ ׳ וְהֵן לָרִיק שׁוֹאֶפֶת .
[34]בְּהִשְׁתַּפֵּךְ נַפְשֵׁךְ [35]תְּיֵלִיל בִּישִׁימוֹן ׳
[36]וּבְחֶבְלֵי מָוֶת מִתְעַטֶּפֶת :

מַרְבֶּה אָמוֹן וְאוֹהֲבִים
יִגְרַע הוֹן ׳ יַגְדִּיל מַכְאֹבִים :

---

19) Ex. xxii, 4; Is. iii, 14. — 20) Num. xxii, 4. — 21) Jael i, 7; Ps. xxix, 9. — 22) Prov. xxvii, 25. — 23) Num. xiii, 23. — 24) Lam. i, 2. — 25) II Sam. xx, 18. — 26) Gen. xxxix, 18. — 27) Job. xx, 17. — 28) Job xxx, 3. — 29) Is. xxix, 8. — 30) Job xxi, 24. — 31) Nah. i, 8; Jer. xxx, 11. — 32) Ez. xxiii, 33; iv, 16. — 33) Job vii, 2; xxxvi, 20. — 34) Lam. ii, 12. — 35) Deut. xxxii, 10. — 36) Lam. ii, 12; Ps. cvii, 5.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

הָאַיָּל . עֵרֶךְ אַחֵר

הָאַיָּל נֶהֱלָה[1] .
יֵשׁ[2] אֹמֵר אַיָּלָה :
בָּאוּ[3] לוֹ כָּל רֵעָיו
וְכָל מְיֻדָּעָיו[4] :
אָכְלוּ[5] סָבִיב הָעֵשֶׂב ׳
וַנּוֹסַף[6] לוֹ אָז עֶצֶב .
כִּי יוֹם אֲשֶׁר יָצָא ׳
גַּם אֹכֶל[7] לֹא מָצָא .
וַיִּגְוַע[8] וַיִּדְאַב[9] ׳
וַיָּמָת בָּרָעָב :

מַרְבֶּה אָמוֹן[10]
מַרְבֶּה יָגוֹן :

---

1) Dan. VIII, 27. — 2) Néh. V, 2, 3, etc. — 3) Job. II, 11. — 4) II Reis X, 11. — 5) Joel I, 4, 7, 10, etc. — 6) Joel I, 18. — 7) Joel I, 16. — 8) Gen. XXIII, 8. — 9) Jer. XXXI, 25. — 10) Ecc. V, 9, 10, 12.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٤ اسد وثعلب

اسد مرّة اشتدّ عليه حرّ الشمس فدخل الى بعض المغائر يتظلّل بها فلمّا ربض اتى اليه جرذ يمشى على ظهره فوثب قائما فنظر يمينا ويسارا وهو خائف مرعوب فنظره الثعلب فتضحّك عليه فقال له الأسد ليس من الجرذ خوفى وإنّما كبر علىّ احتقارى *

هذا معناه

انّ الهوان على العاقل اشدّ من الموت *

4. O leão e a raposa

Um dia, afflicto pela violencia do calor, um leão entrou numa caverna para por-se á sombra. Ao deitar-se, veiu-lhe uma toupeira andar sobre as costas. Ergueu-se logo o leão pôs-se a olhar, medroso e tremendo, para a direita e para a esquerda.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Uma raposa que o viu riu-se delle. Disse-lhe o leão: Não é medo da toupeira o que eu tenho, mas custa-me muito a sua falta de respeito.

Esta fábula significa que a humilhação é mais cruel para o homem digno do que a morte.

ד הָאַרְיֵה וְהַשּׁוּעָל

עֲלֵי אַרְיֵה שֶׁמֶשׁ הִגְבִּירָה רְשָׁפֶיהָ .
תּוֹךְ מְעָרָה רָבַץ בְּחַדְרֵי צְלָלֶיהָ .
אָז בָּאָה תִנְשֶׁמֶת לִרְמֹשׂ עֲלֵי שִׁכְמוֹ .
אַרְיֵה רָאָה וָקָם וָזָע[1] מִמְּקוֹמוֹ :

יָמִין וּשְׂמֹאל ' בְּרֹב אֵימָה וְנֹעַל יָחַד '
הִבִּיט וַיֵּט לָצֵאת ' כִּי גָדַל עָלָיו פָּחַד .
שׁוּעָל עָבַר עָלָיו וַיַּרְא זֹאת מִמֶּרְחָק '
וַיְהַתֵּל[2] בּוֹ עַד בּוֹשׁ וַיִּלְעַג וַיִּצְחָק :

אָמַר אַרְיֵה ' הֵן לֹא תִנְשֶׁמֶת תַּבְהִילֵנִי '
אוּלָם חָרָה לִי כִּי תַעְפִּיל[3] לְהַכְנִיעֵנִי :
טוֹב כָּבוֹד לֶחָכָם מִכֶּסֶף וְזָהָב '
גַּם מִקָּלוֹן מָוֶת[4] יִבְחַר וֶאֱהָב :

1) Esth. v, 9.—2) I Reis xviii, 27.—3) Num. xiv, 44.—4) Jer. viii, 3.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٥ اسد وثور

اسد مرّة اراد يفترس ثورا فلم يجسر عليه لشدّته فمضى اليه ليحتال عليه قائلا اعلم انّنى قد ذبحت خروفا سمينا وأشتهى ان تأكل عندى فى هذه الليلة خبزا فأجابه الى ذلك فلمّا وصل الى الموضع ونظر واذا بحطب كثير وخلقين كبير فولّى الثور هاربا لمّا عاين ذلك فقال له الأسد لماذا ولّيت بعد مجيئك الى هاهنا فقال له الثور لأنّنى علمت انّ هذا الإستعداد لما هو اكبر من الخروف *

هذا معناه

انّه ما سبيل العاقل ان يصدّق عدوّه ولا يأنس اليه *

5. O leão e o touro

Um leão quis uma vez devorar um touro, mas não ousava atacá-lo por causa do vigor delle. Approximou-se-lhe com tenção de o enganar e disse-lhe: «Saberás que degolei um cordeiro gordo, e que muito desejaria que viesses a minha casa jantar commigo esta noute.»

Accedeu a isto o touro.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Quando chegou ao logar determinado, pôs-se a olhar (em volta), e eis (que viu) um grande montão de lenha, e uma enorme panella.

Ao ver isso, voltou-se o touro e deitou a fugir.

Disse-lhe o leão: «Porque retrocedes depois de teres vindo até aqui?»

Respondeu-lhe o touro: «Porque sei que todos estes preparativos são para animal maior de que um cordeiro.»

Isto significa que o prudente não deve fiar-se do seu inimigo, nem ter com elle relações.

ה הַכְּפִיר וְהַפָּר

כְּפִיר עַל[1] פָּר יָצָא[2] ,
וּלְהָרְגוֹ לֹא מָצָא
בְּרִיב וּבְמִלְחָמָה .
וַיִּגַּשׁ בְּעָרְמָה ,
לֵאמֹר , אָנָּא אִתִּי
בּוֹא בְּצֵל קוֹרָתִי[3] ,
וְתֹאכַל וְתִשְׁתֶּה ,
כִּי לִי הַיּוֹם מִשְׁתֶּה .
הִנֵּה לְכֵרַת[4] הַלַּיִל
עָרֹךְ עָרַכְתִּי אָיִל :
וַיֵּלֶךְ אָז עִמּוֹ
עַד פֶּתַח מְקוֹמוֹ ,
וַיַּרְא שָׁם עֵץ לָרֹב ,
וְסִיר גָּדוֹל קָרוֹב

1) Juiz. xvi, 12; Ez. v, 8. — 2) Deut. xxiv, 5; I Sam. viii, 20. — 3) Gen. xix, 8. — 4) II Reis vi, 23.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

אֶל חוֹר[5] עָמֹק שָׁחֹר '
וַיָּשָׁב[6] לְאָחוֹר :
אָמַר שַׁחַל ' מַה לָּךְ[7] :
עָנָה ' צַר[8] לִי אֶצְלָךְ '
כִּי עֵץ מֵאַיִל רָב[9]
וְסִיר מִצֹּאן רָחָב[10] :

אִישׁ עֵינָיו[11] בְּלִבּוֹ
לֹא יֵחַד[12] עִם אוֹיְבוֹ :

5) Nah. II, 13. — 6) Lam. I, 8. — 7) Juiz. I, 14. — 8) II Sam. XXIV, 14. — 9) Ps. XL, 13. — 10) Ez. XLI, 7. — 11) Ecc. II, 14. — 12) Is. XIV, 20.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٦ اسد وثعلب

اسد مرّة شاخ وضعف ولم يقدر على شيء من الوحوش فأراد ان يحتال لنفسه فى المعيشة فتمارض وألقى نفسه فى بعض المغائر وكان كلّما اتاه شيء من الوحوش ليعوده افترسه داخل المغارة وأكله فأتى الثعلب عائدا له فوقف على باب المغارة مسلّما عليه قائلا له كيف حالك يا سيّد الوحوش فقال له الأسد لماذا لا تدخل يا أبا الحصين فقال له الثعلب يا سيّدى قد كنت عوّلت على ذلك غير انّنى ارا عندك آثار اقدام كثيرة قد دخلوا ولا ارا ان خرج منهم ولا واحد *

هذا معناه

انّه ما سبيل الإنسان ان يهجم على امر او يميّزه *

6. O leão e a raposa

O leão, tendo envelhecido, chegou a não poder já (ir á caça) contra os animaes.

Resolveu empregar a manha para alcançar a subsistencia.

Fingiu-se doente, e retirou-se a uma caverna.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Aconteceu pois que qualquer dos animaes que o ia visitar era por elle despedaçado dentro da caverna e devorado.

Veiu visitá-lo a raposa, e parando á porta do antro, comprimentou-o nestes termos: «Como vaes de saude, ó rei dos animaes?» Respondeu-lhe o leão: «E porque não entras tu, ó senhor do castello?» Replicou a raposa: «Meu senhor, nessa intenção vinha eu, mas estou a ver, pelas pègadas marcadas no solo, que muitos são os visitantes que entraram, e no entanto não vejo que haja saido um só delles.

Quer este apologo dizer que não convem ao homem precipitar-se num negocio, sem o ter bem examinado antes.

ו הָאַרְיֵה וְהַשּׁוּעָל

עֲלֵי אַרְיֵה אַדִּיר ׳ אָיֹם ׳
עָבְרוּ ׳ גָּזוּ מִשְׁבְּרֵי[1] יוֹם :
זָקֵן מָחַץ[2] רַהַב מָתְנָיו ׳
רִפָּה[3] יָדָיו ׳ הִכְבִּיד[4] אָזְנָיו :
שְׁפַל[5] רוּחַ מֵרִפְיוֹן[6] עָיִן ׳
שָׁאַג[7] לָרִיק וְטֶרֶף אָיִן :
חָדַל[8] רֹגֶז ׳ מָגוֹר חָלָף .
כִּי ׳ מָה אֲרִי כִּי הִתְעַלָּף[9] :
שָׁקַט צְבִי ׳ צָחַק שָׁפָן ׳
כִּי בָא בְחֹסֶר וּבְכָפָן :
אָמַר ׳ טוֹב[10] מָוֶת מִשֵּׁיבָה .
וְעַתָּה ׳ אָנָה[11] אֲנִי בָא :

1) II Sam. xxii, 5.—2) Job xxvi, 12; Deut. xxxiii, 11.—3) Job xii, 21; Jer. xxxviii, 4.—4) Is. lix, 1; vi, 10.—5) Prov. xvi, 19.—6) Jer. xlvii, 3—7) Ps. civ, 21.—8) Job iii, 17.—9) Amos viii, 13.—10) Ecc. vii, 1.—11) Gen. xxxvii, 30.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

מְכֻבֶּד לֵב וְשִׁבְרוֹן[12] כֹּחַ '
בִּמְקוֹם שׁוּשָׁן הַבֵּל לִי חוֹחַ :
הָבָה[13] אֶדְרשׁ אֵלַי עָרְמָה '
אוּלַי תִּיטַב לִי מֵעָצְמָה :
אִם אָמַרְתִּי כִּי נֶחֱלֵיתִי '
וְאִם בְּתוֹךְ עַרְשִׂי נַחְבֵּאתִי '
הֵן לֹא יָגוּרוּ[14] מִפָּנַי '
וְלֹא יָנוּסוּ מִשִּׁנָּי
אֲשֶׁר הַנֻחַדּוּ[15] לְהָמָם[16] :
וַיַּעַשׂ אֵת אֲשֶׁר זָמָם[17] '
וְהִנֵּה כָּל חַיַּת הַיָּעַר '
דְּחוּפוֹת ' בָּאוּ עֲדֵי שַׁעַר
הַחוֹר לִשְׁאָל[18] לוֹ לְשָׁלוֹם .
הֵמָּה נִגְּשׁוּ עַד הֲלֹם[19] '
וְהוּא קֹפֵץ בְּחִפָּזוֹן '
וְקֹבֵץ טֶרֶף וּמָזוֹן :
אַחֲרֵי כֵן לְבַקְּרוֹ[20]
בָּא הַשּׁוּעָל מִמְּגוּרוֹ '
אֶבֶן חָג[21] לוֹ גְּבוּל וָחֹק '
וַיִּתְיַצֵּב לְמֵרָחוֹק[22] '
וַיֹּאמֶר ' מַה לְּךָ אֲדֹנִי :
וַיַּעַן ' גְּשָׁה[23] נָּא ' בְּנִי '
וְאִם דְּבַר מֶלֶךְ נָחוּץ[24] '
בּוֹא ' לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ[25] :

---

12) Ez. xxi, 11.—13) Ex. i, 10.—14) Deut. i, 17.—15) Ez. xxi, 14.—16) Esth. ix, 24; Deut. ii, 15.—17) Gen. xi, 6.—18) Gen. xliii, 27.—19) II Sam. vii, 18.—20) Ez. xxxiv, 11, 12.—21) Job xxvi, 10.—22) Ex. ii, 4.—23) Gen. xxvii, 21.—24) I Sam. xxi, 9.—25) Gen. xxiv, 31.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

אָמַר ׳ רָאִיתִי בֶּעָפָר
[26]צַעֲדֵי בָּאִים אֵין מִסְפָּר ׳
וְשָׁבִים כַּל אֶרְאֶה אֶחָד .
עַל זֹאת [27]נִמְנַעְתִּי כִּי אֶפְחָד :

פִּיךָ [28]נְצוֹר [29]וַעְצֹר רַגְלֶיךָ .
אָז [30]תַּשְׂכִּיל בְּכָל דְּרָכֶיךָ :

26) Job xxxi, 4.—27) Joel i, 13; Num. xxii, 16.—28) Ps. xxxiv, 14.—29) Job iv, 2; xii, 15.—30) Jos. i, 7, 8.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٧ اسد وإنسان

اسد مرّة وإنسان اصطحبا على الطريق فجعلا يتشاجران بالكلام على القوّة وشدّة البأس فجعل الأسد يطنب فى شدّته وبأسه فنظر الإنسان على حائط صورة رجل وهو يخنق الأسد فضحك الإنسان فقال له الأسد لو انّ السباع مصوّرون مثل بنى آدم لما قدر الإنسان يخنق سبعا بل كان السبع يخنق الإنسان *

هذا معناه

انّه ما يزكّى الإنسان بشهادة اهل بيته *

7. O leão e o homem

Um leão e um homem iam uma vez em sociedade pelo caminho. Puseram-se ambos a conversar, e travaram uma contenda a respeito da fôrça e do valor do ánimo.

O leão insistia na ponderação da sua força e da sua valentia.

Nessa occasião avistou o homem, numa parede, um quadro representando um homem a estrangular um leão, e pôs-se a rir.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Então, o leão disse-lhe: «Na verdade, se os leões soubessem pintar como os filhos de Adão, não seria o homem que afogaria o leão, mas o leão que afogaria o homem.»

O conceito desta fábula vem a ser que não justifica ao homem o testemunho da sua familia.

ז הָאַרְיֵה וְהָאָדָם

גּוּר אַרְיֵה וְאָדָם יוֹם בַּדֶּרֶךְ עָבְרוּ '
וְלָלֶכֶת יַחְדָּו בֵּינֵימוֹ הִתְחַבָּרוּ :
וַיַּעַרְכוּ[1] מִלִּים וְלַהַג וְתוֹכַחַת '
לֵאמֹר ' לְמִי עֱזוּז אַף גְּבוּרָה נִצַּחַת :
אָמַר כְּפִיר ' אֵין עַז[2] וְגִבּוֹר כַּאֲרִי '
וְעַל כָּל חַי יָדוֹ בַּכֹּחַ נֶאְדָּרִי[3] :
עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר[4] ' וְהִנֵּה הָאָדָם
מְצַחֵק ' בִּרְאוֹתוֹ ' עַל קִיר מֻצָּב[5] נֶגְדָּם '
צֶלֶם אִישׁ יֵאָבֵק בְּעֹז עַל שְׂפַת נָחַל '
וּבְיָדוֹ מְחַנֵּק גַּם הַדֹּב[6] גַּם הַשָּׁחַל :
אָמַר הָאַרְיֵה ' לוּ בִּמְעוֹנֵי[7] כְּפִירִים
נִמְצָא רֹקֵם וְגַם חֹשֵׁב וּמְתָאֲרִים '
לֹא הִכָּה אִישׁ אַרְיֵה ' כִּי ' לְפִי הָאֱמֶת '
אַרְיֵה יִטְרֹף הָאִישׁ וְהָאִישׁ הוּא הַמֵּת :

לֹא[8] יִצְדַּק הָאָדָם בְּאִמְרַת אֹהֲבָיו .
גַּם לֹא יָבוּזוּ[9] לוֹ כִּדְבַת אוֹיְבָיו :

---

1) Job xxxii, 14.—2) Juiz. xiv, 18.—3) Ex. xv, 6.—4) Job i, 16.—5) Gen. xxviii, 12.—6) I Sam. xvii, 36.—7) Nah. ii, 12.—8) Job ix, 2; Ps. cxliii, 2.—9) Prov. vi, 30.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٨ غزال وأسد

غزال مرّة من خوفه من الصيّادين انهزم الى مغارة فدخل اليه الأسد فافترسه فقال فى نفسه الويل لى انا الشقىّ لأنّنى هربت من الناس ووقعت فى يد من هو اشدّ منهم بأسا *

هذا معناه

من يفر من خوف يسير فيقع فى بلآء عظيم *

8. A gazella e o leão

Uma vez, uma gazella, assustada dos caçadores, metteu-se numa caverna, (para lhes escapar). N'essa occasião, entrou um leão no mesmo logar e devorou-a. «Infeliz de mim, dissera ella (antes de morrer), por eu fugir dos homens fui topar com quem é mais terrivel do que elles em fôrça e valor.»

Eis a significação desta fábula:

Tal que foge de um perigo pequeno, vae cair noutro muito maior.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

ח הָאַרְיֵה וְהָאַיָּל

מִפְּנֵי צַיָּדִים אַיָּל נָס[1] בִּמְהֵרָה ׳
וַיִּתְחַבֵּא[2] מֵהֶם בְּחַדְרֵי מְאוּרָה[3] :
אָז פְּגָעוֹ[4] אַרְיֵה רֹבֵץ שָׁם בְּמוֹ[5] אָרֶב :
זָעַק אַיָּל ׳ אוֹי לִי ׳ כִּי בָרַחְתִּי מֵחָרֶב[6]
וּבְיַד אוֹיֵב קָשֶׁה וָעַז מָצָאתִי שָׁחַת :

יֵשׁ אִישׁ מִפַּחַד נָס[7] וַיִּפֹּל אֶל הַפָּחַת :

1) Is. xxxi, 8. — 2) Gen. iii, 8. — 3) Is. ii, 8. — 4) Amos v, 19. — 5) Job xxxvii, 8. — 6) Ex. xxvi, 36, 37. — 7) Is. xxiv, 18.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٩ غزال وثعلب

غزال مرّة عطيش فنزل الى جبّ مآء فشرب منه بشره ثمّ اراد الطلوع فلم يقدر فنظره الثعلب فقال له يا اخى قد اسأت فى فعلك اذ لم تميّز كيف تطلع وبعد ذلك نزلت ❋

هذا معناه

من ينفرد برأى نفسه بغير مشورة ❋

9. A gazella e a raposa

Uma gazella, apertada pela sêde, desceu uma vez a um poço, onde bebeu com avidez.

Depois, procurou sahir mas não pôde.

Uma raposa que a viu disse-lhe: «Ó minha irmã, erraste de todo no que fizeste; tivesses tu primeiro examinado o meio de sahires, e depois descesses.»

Eis o conceito:

Esta fábula tem em vista (advertir) os que só seguem as suas ideas sem recorrerem ao conselho de outrem.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

ט הָאַיִל וְהַשּׁוּעָל

תּוֹךְ גֵּב[1] יָרַד לִשְׁתּוֹת צְבִי צִחֵה[2] צָמָא '
וַיֵּלֶא[3] לַעֲלוֹת עַל פְּנֵי אֲדָמָה :
אָז אָמַר לוֹ שׁוּעָל ' עַל סִכְלְךָ תֶּאְשָׁם .
טֶרֶם תֵּרֵד בַּבּוֹר ' בִּין אֵיךְ תֵּצֵא מִשָּׁם :

הַקְשֵׁב עֵצָה ' אַל תְּמָאֵן .
אֶל בִּינָתְךָ[4] אַל תִּשָּׁעֵן :

1) Jer. xiv, 3.—2) Is. v, 13.—3) Gen. xix, 11.—4) Prov. iii, 5.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

١٠ ارانب وثعالب

النسور مرّة وقع بينهم وبين الأرانب حرب فمضت
الأرانب الى الثعالب يسومون منهم الحلف والمعاضدة على
النسور فقالوا لهم لو لا عرفناكم ونعلم بمن تحاربون لفعلنا
ذلك ❋

هذا معناه

انّه ما سبيل لإنسان ان يحارب من هو اشدّ بأسا منه ❋

10. As lebres e as raposas

Entre as aguias e as lebres occorreu uma vez uma guerra.

As lebres dirigiram-se ás raposas pedindo-lhes a sua alliança e assistencia contra as aguias.

Responderam-lhes: Se não vos conhecessemos e não soubessemos o que são os vossos adversarios, acceitariamos a proposta.

Eis o que significa:

Não é prudente aquelle que trava contenda com quem lhe é superior em fôrça e em valor.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

י הָאַרְנָבוֹת וְהַשּׁוּעָלִים

אַרְנָבוֹת[1] ׳ עַם לֹא עָז ׳ גּוֹי קְטוֹן הָעֵצָה[2] .
וְאֵת[3] הַנְּשָׁרִים ׳ מְלֵאִים הַנּוֹצָה[4] ׳
הֵכִינוּ מִלְחָמָה ׳ כְּאַנְשֵׁי עֹז וָחָיִל :
וַתְּשַׁלַּחְנָה צִירִים[5] ׳ כִּנְטוֹת צִלְלֵי[6] לָיִל ׳
לֵאמֹר לַשּׁוּעָלִים בַּעֲלֵי[7] בְרִיתָן ׳
תְּנוּ עֶזְרַת[8] מִצָּר ׳ וַיַּעֲנוּ אוֹתָן ׳
לוּלֵא נֵדַע הַצַּר[9] הַצֹּרֵר עִמְּכֶן ׳
וְאִם לֹא יָדַעְנוּ גְּבוּרַת לְבַבְכֶן
כִּי עַתָּה הָלַכְנוּ לַעֲשׂוֹת כְּדִבְרֵיכֶן :

כִּי[10] תִתְיַצֵּב לָרִיב עִם מֹשֵׁל אֶת רִיבֶךָ ׳
רִאשׁוֹנָה בִּין תָּבִין אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ :

---

1) Prov. xxx, 25, 26.—2) Jer. xxxii, 19.—3) Gen. xiv, 2.—4) Ez. xvii, 3.—5) Ob. i, 1.—6) Jer. vi, 4.—7) Gen. xiv, 13.—8) Ps. lx, 13.—9) Num. x, 9.—10) Prov. xxiii, 1.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

١١ ارنب ولبؤة

ارنب مرّة عبرت على لبؤة قائلة لها انا انتج فى كلّ سنة اولادا كثيرة وانت انّما تلدين فى كلّ عمرك واحدا او اثنين فقالت لها اللبؤة صدقت غير انّه وإن كان واحدا فهو سبعة *

هذا معناه

انّ ولدا واحدا مباركا خير من اولاد كثيرة عاجزين *

11. A lebre e a leôa

Passando um dia ao pé de uma leôa, uma lebre disse-lhe: «Eu dou á luz, cada anno, um grande número de filhos, e tu em toda a tua vida mal tens um ou dois.» É verdade, redarguiu a leôa, mas com quanto não seja senão um, é um leão.»

Por esta fábula vê-se que um só filho, mas bom, vale mais que muitos imbecis.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

יא הַלְּבִיָא וְהָאַרְנֶבֶת

עַל פֶּתַח[1] מְעוֹנָהּ ' שֹׁקֶטֶת וְשֹׁכֶבֶת
הָיְתָה הַלְּבִיָא ' וְהִנֵּה הָאַרְנֶבֶת
אָמְרָה לָהּ בְּגֵאוּת ' מִי סָפַר ' מִי מָנָה[2]
הַיְלָדִים אֲשֶׁר אֲמַלֵּט[3] כָּל שָׁנָה :
וְאַתְּ ' בִּימֵי חֶלְדֵּךְ ' הִנֵּה בַּל תַּהֲרִי
ותְפִלָּתִי כִּי אִם בֵּן אוֹ שְׁנֵי בָנִים :
וַתַּעַן ' אַךְ בְּנִי עַל כֵּן נִקְרָא אֲרִי :

אַלּוּן תֵּן לִי אֶבְחַר מֵאַלְפֵי בַרְקָנִים :
וְגַם בֵּן טוֹב אֹהֵב מִשִּׁבְעָה פְּתָאִים .
הֵמָּה יֵשְׁבוּ בַטִּיט ' וְהוּא בֵּין נְשִׂיאִים :

1) Gen. iv, 7.—2) Num. xxiii, 10.—3) Is. xxxiv, 15; Ps. lxvi, 7.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

١٢ مرأة ودجاجة

مرأة مرّة كان لها دجاجة تبيض فى كلّ يوم بيضة
فضّة فقالت المرأة فى نفسها ان انا كثّرت علفها فهى
تبيض بيضتين فلمّا كثّرت علفها انشقّت حوصلتها فماتت ❋

هذا معناه

انّ ناسا كثيرا بسبب ربح كثير يهلكون رأس مالهم ❋

12. A mulher e a gallinha

Uma mulher tinha uma gallinha que punha todos os dias um ovo de prata.

«Se eu lhe augmentar o sustento, pensou ella, tambem ella porá dois ovos.»

Porém ao augmentar-lhe a alimentação, rebentou-se-lhe o papo e morreu.

Applica-se esta fábula a muitas pessoas, que tanto querem augmentar os seus lucros que ficam sem o capital.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

יב הָאִשָּׁה וְהַתַּרְנְגוֹלֶת *

מַחְסֶה מָצְאָה צִפּוֹר[1] בֵּית אִשָּׁה אַלְמָנָה .
וּבְסֵתֶר מַדְרֵגָה[2] ' אֲשֶׁר שָׁם קִנְּנָה[3] '
תְּמַלֵּט[4] יוֹם וָיוֹם ' בֵּיצַת[5] כֶּסֶף טָהוֹר
כְּמָאוֹר :

וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה ' אִם בְּכֶפֶל אֶקְנֶה
בָּרוּתָהּ[6] ' וְתֹאכַל כָּל יוֹם לֶחֶם מִשְׁנֶה[7] '
הִנֵּה גַּם הִיא ' יוֹם יוֹם ' תֵּלֵד לִי ' לִקְמָצִים[8]
הַבֵּיצִים :

וַתַּשְׁכֵּם[9] בַּבֹּקֶר לְהַלְעִיטָהּ[10] ' וַתְּבֶר[11] '
עַד בְּלִי דַי ' אוֹתָהּ כָּל אֹכֶל וְכָל שֶׁבֶר .
אַךְ בְּזֹאת בִּקְעָה[12] ' מֵרֹב תַּאֲוָתָהּ '
מְרְאָתָהּ :

יֵשׁ אִישׁ לֹא יִשְׂבַּע[13] הוֹן . בֹּקֶר יֹאמַר ' הַב[13] הַב '
וּבָעֶרֶב יִסְפֹּר עֲרֵמוֹת הַזָּהָב .
אַךְ כְּנֶשֶׁר[14] יָעוּף חִישׁ הוֹנוֹ בִּכְנָפַיִם
לַשָּׁמָיִם :

---

* תַּרְנְגוֹלֶת, gallinha, não é expressão biblica, mas rabbinica.

1) Ps. LXXXIV, 4. — 2) Cant. II, 14. — 3) Ps. CIV, 17; Is. XXXIV, 15. — 4) Is. *ibid.* — 5) A forma singular בֵּיצָה não se encontra na Biblia, naturalmente por não ter havido occasião de se fazer uso d'ella, mas é muito frequente na Mixna. — 6) Ps. LXIX, 22. — 7) Ex. XVI, 22. — 8) Gen. XLI, 47. — 9) Gen. XXII, 3. — 10) Gen. XXV, 30. — 11) II Sam. XIII, 5. — 12) II Reis VIII, 12. — 13) Prov. XXX, 15, 16. — 15) Prov. XXIII, 5.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

١٣ بعوضة وثور

بعوضة يعنىناموسة وقفت على قرن ثور فظنّت انّها قد ثقلت عليه فقالت له ان كنت قد ثقلت عليك فأعلمنى حتّى اطير عنك فقال له الثور يا هذه انا ما حسست بك فى وقت نزولك ولا وقت تطيرين اعلم بك ❋

هذا معناه

من يطلب ان يجعل له ذكرا ومجدا وهو ضعيف حقير ❋

13. O mosquito e o touro

Um mosquito pousou um dia sobre a haste de um touro, e imaginando que se lhe tornava demasiadamente pesado, disse-lhe: «Se te incommoda muito o meu peso, declara-m'o, para eu me tirar de cima de ti.» Respondeu-lhe o touro: «Ó tu, quem quer que sejas, não dei pela tua chegada, nem terei consciencia da tua partida.»

Esta fábula diz respeito áquelle que aspira ao renome e á gloria, sem ter merecimentos nem consideração.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

יג *הַזְּבוּב וְהַפָּר

בְּשֶׁדֵי רוּחַ זְבוּב ' מְפַזֵּז[1] וּמְכַרְכֵּר '
נָח עֲלֵי קֶרֶן פָּר ' וְאִזֵּן[2] וְחִקֵּר '
לֵאמֹר ' הֲלֹא עַתָּה מְאֹד מְאֹד כָּבַדְתִּי[3]
עַל שְׁכֶם הָאַלּוּף[4] ' וְהִנֵּה עָלָיו חַסֹּתִי[5] :
וַיֹּאמֶר לוֹ ' הַגֵּד ' אִם לֹא עָצַרְתָּ[6] כֹּחַ
לִסְבֹּל[7] אוֹתִי ' וְאִם הָיִיתִי לְךָ לָטֹרַח[8] '
כַּתֵּר[9] זְעֵיר ' אָעוּף[10] מֵעֲלֵי כְתֵפֶיךָ :
וַיַּעַן ' מִי זֶה[11] ' הֵן לֹא בַנְתִּי בְּבוֹאֶךָ[12]
וְתַחֲלֹף[13] ' וְגַם בְּצֵאתְךָ[14] לֹא אֵדָע :

דָּרַשׁ כְּסִיל כָּבוֹד[15] וּמִכָּבוֹד נִגְדָּע :

---

* זְבוּב é propriamente mosca, e não mosquito, como no texto arabe está; na Biblia não tem termo equivalente bem determinado. No hebreu post-biblico dá-se-lhe o nome de יַתּוּשׁ.

1) II Sam. vi, 16. — 2) Ecc. xii, 9. — 3) I Sam. v, 11. — 4) Ps. cxliv, 14. — 5) Jon. iv, 10. — 6) Dan. x, 8. — 7) Gen. xlix, 15. — 8) Is. i, 14. — 9) Job xxxvi, 2. — 10) Is. xi, 14. — 11) Esth. vii, 5. — 12) Neh. xiii, 7; Prov. vii, 7. — 13) Job ix, 11. — 14) Gen. xix, 33. — 15) Prov. xvii, 7; xxvi, 1.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

١٤ انسان والموت

انسان مرّة حمل جرزة حطب فثقلت عليه فلمّا اعيا وضجر من حملها رمى بها عن كتفه ودعا على روحه بالموت فتشخص له الموت قائلا هوذا انا لماذا دعوتني فقال له الإنسان دعوتك لترفع هذه جرزة الحطب على كتفي *

هذا معناه

ان العالم بأسره يحبّ الحياة الدنيا وإنّما يملّون الضعف والشقآء *

14. O homem e a morte

Um homem ia, uma vez, carregado com um feixe de lenha, que se lhe tornara pesado demais. Cançado e aborrecido da carga, deitou-a fóra dos hombros, e pôs-se a chamar pela morte.

A Morte appareceu-lhe dizendo: «Eis-me aqui; para que me chamaste?» — «Chamei-te, respondeu-lhe o homem,

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

para que me ajudes a pôr outra vez esta lenha sobre os hombros.»

Esta fábula significa que toda a gente ama a vida d'este mundo, e que só se desgosta com as enfermidades e a miseria.

יד הָאָדָם וְהַמָּוֶת

חֹטֵב בָּא לַחְטֹב[1] בַּיַּעַר ׳ וַיִּקְטֹף[2]
אֲגֻדַּת יְנִיקוֹת ׳ וַיָּשֶׂם עַל כָּתֵף .
וַיֵּלֶךְ לְדַרְכּוֹ[3] ׳ וְהֵן גֶּשֶׁם שֹׁטֵף[4] .
וַיִּיגַע בְּסִבְלוֹ הָאִישׁ וַיַּעֲטֹף[5] :

וַיַּרְא כִּי הִתְעַלָּף[6] וְזֵעָתוֹ תִטֹּף ׳
וַיּוֹרֶד[7] אֶת נִטְלוֹ אַרְצָה ׳ כִּי הִתְעַטֵּף[8]
עָלָיו רוּחוֹ ׳ וַיְקַו לָמוּת וּלְהִקָּטֵף .
וַיֹּאמֶר ׳ לוּ ׳ מָוְתָה ׳ חַיַּי מִנִּי הַחְטֹף[9] :

טֶרֶם כִּלָּה[10] לִזְעֹק ׳ נוֹעַ רֹאשׁ וְכָפַף[11] ׳
וְזֶה הַמָּוֶת בָּא ׳ כְּשָׂרָף[12] מְעוֹפֵף .
וַיֹּאמֶר ׳ לָמָּה לָּךְ בְּבֵיתִי תִסְתּוֹפֵף[13] :

וַיַּעַן ׳ יָגַעְתִּי ׳ הָהּ ׳ הָלֹךְ וְטָפֹף[14] .
וְאֹמַר אַחֲלַי בְּיָדְךָ תְנוֹפֵף[15]
עַל שִׁכְמִי מַשָּׂאִי ׳ כִּי אֵין עָלַי חֹפֵף[16] :

---

1) Ez. xxxix, 19.—2) Ez. xvii, 4, 22.—Deut. xxiii, 26.—3) Gen. xxxii, 2.—4) Ez. xiii, 13.—5) Is. lvii, 16.—6) Jon. iv, 8.—7) Gen. xliv, 11.—8) Ps. cxlii, 4.—9) Ps. x, 9.—10) Gen. xxiv, 15.—11) Is. lviii, 5.—12) Is. xiv, 29.—13) Ps. lxxxiv, 11.—14) Is. iii, 16.—15) Is. x, 32.—16) Deut. xxxiii, 12.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

١٥ بستانيّ

بستانيّ يوما كان يسقي البقل فقيل له لماذا البقل البرّيّ بهيّ المنظر وهو غير مخدوم وهذا الجوّيّ سريع الذبول والعطب قال البستانيّ لأنّ البرّيّ تربّيه امّه وهذا تربّيه امرأة أبيه ❋

هذا معناه

انّ تربية الأمّ للأولاد افضل من تربية امرأة الأب ❋

15. O jardineiro

Um jardineiro andava um dia a regar plantas. Perguntaram-lhe: «Porque motivo as plantas silvestres teem tão bello aspecto com quanto não sejam cultivadas, ao passo que as cultivadas emmurchecem e morrem tão depressa?»

Respondeu o jardineiro: «Porque as silvestres são criadas pela propria mãe, em quanto as outras o são pela madrasta.»

Deprehende-se d'esta fábula que a educação dada pela mãe é muito melhor do que a da madrasta.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

טו * הַיּוֹגֵב

אֶל גַּן יָרָק מִן הַכִּכָּר ,
יָרַד אִישׁ וַיִּמְצָא אִכָּר[2] ,
וְהוּא מַרְוֶה הַזֵּרְעֹנִים[3] :
אָמַר , לָמָּה קִמְּשׁוֹנִים ,
מֵאֵין עֲבוֹדָה וְחָרִישׁ ,
נִטְעָם צֹמֵחַ וּמַשְׁרִישׁ[4] ,
וַיֵּלֶךְ[5] גָּדֵל וּמוֹסִיף[6] ,
בְּלִי שִׁקּוּי[7] וּבְלִי זַרְזִיף[8] .
וּמַדּוּעַ לֹא שָׂבְעוּ[9] מַיִם ,
וְרַכִּים כְּיוֹנְקֵי שָׁדַיִם ,
כָּל עֵשֶׂב טוֹב , כָּל זֵרוּעִים ,
כָּל אִבֵּי עֵדֶן , וּנְטִיעִים :
עָנָה יוֹגֵב[10] , אַל תִּשְׁתָּאֶה[11]
לְקוֹץ רֻטֲפַשׁ[12] לְמַרְאֶה ,
כִּי זֶה שְׁדֵי אִמּוֹ יָנַק[13] ,
וּשְׁדֵי אֵשֶׁת אָב , הַיָּרָק :

אוֹי לַיֶּלֶד אֲשֶׁר עִמּוֹ
אֵשֶׁת אָבִיו וְלֹא אִמּוֹ :

---

* יוֹגֵב significa «lavrador, cultivador». A palavra que mais propriamente conviria para designar o jardineiro seria גַּנְתּוֹן, mas só se encontra na Biblia empregada como nome proprio. (Vid. *Dic. Hebreu-Français,* par Sander et Trenel). Entretanto a Mixna diz גַּנָּן.

1) Deut. xi, 10.—2) Jer. li, 23.—3) Dan. i, 16.—4) Ps. lxxx, 10.—5) Gen. xxvi, 13.—6) Lev. xix, 25.—7) Prov. iii, 8.—8) Ps. lxxii, 6.—9) Prov. xxx, 16.—10) II Reis xxv, 12.—11) Gen. xxiv, 21.—12) Job xxxiii, 25.—13) Job iii; 12; Cant. viii, 1.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

١٦ انسان وصنم

انسان كان له صنم فى بيته يعبده وكان يذبح له فى كلّ يوم ذبيحة فأفنى جميع ما يملكه على ذلك الصنم فشخص له الصنم قائلا لا تفن ما لك علىّ ثمّ تلومنى للآخرة *

هذا معناه

من ينفق ماله فى الخطئة ثمّ يحتجّ انّ الله افقره *

16. O homem e o idolo

Um homem tinha em casa um idolo a que prestava culto, e a quem offerecia cada dia um sacrificio, até dar cabo de tudo o que possuia em despesas com o idolo.

Appareceu-lhe o idolo e lhe disse: «Não desbarates o que te pertence por mim, que depois me deitarás a mim as culpas».

Eis aqui o conceito disto:

Ha tal que dispende todos os seus bens no peccado, e que depois pretende que foi Deus que o empobreceu.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

טז הָאִישׁ וְהָאֱלִיל

גֶּבֶר אֱוִיל
קָנָה אֱלִיל ,
וּבְרוֹן וָגִיל
שָׂמוֹ בַּבָּיִת :

וַיִּסְגָּד[1] לוֹ
בְּרֹב כִּסְלוֹ ,
לְבוּל[2] פִּסְלוֹ ,
שָׁמִיר[3] וָשָׁיִת :

זָבַח לוֹ זֶבַח ,
וַיָּכֶן טֶבַח[4] ,
בְּהוֹר וָשֶׁבַח[5] ,
וְשֶׁמֶן[6] זַיִת :

1) Is. xliv, 15, 17.—2) Is. xliv, 19.—3) Is. ix, 17.—4) Gen. xliii, 16.—5) Este substantivo é regularmente derivado da raiz verbal שָׁבַח, frequente na Biblia, assim como זֶבַח «sacrificio», צֶמַח «vegetação, florescença», שֶׁלַח «rebento, arma», רֶקַח «essencia, perfume», רֶוַח «allivio, salvação, espaço», פֶּסַח «acção de passar, paschoa», נֶצַח «victoria, eternidade», טֶפַח «punhado, palmo», מֶלַח «sal», בֶּטַח «confiança, tranquillidade», זֶרַח «claridade, luz», טֶבַח «morticinio, carnificina», o são das respectivas raizes זָבַח, צָמַח, etc. O facto de não se encontrar, na forma substantiva, senão nos auctores post-biblicos, não prova que seja um neologismo. Não vem na Biblia por não ser esta um diccionario, onde forçosamente devam caber todos os vocabulos da lingua.—6) Ex. xxvii, 20.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

אָמַר הוֹשַׁע
לִי כִּי אֶפְשַׁע '
מִיַּד רָשָׁע '
מִדֹּב וָעָוִֹט :

וַיַּעַן פֶּסֶל '
נָא ' רֵעֶה כֶּסֶל[7] '
לְכָה מֵאֵצֶל
הֶבֶל עֲבָדְתָּ :

הוֹן כַּל אֵהַב '
וְלֹא זָהָב .
לְאַחֵר הַב
כָּל מָה חָפַצְתָּ :

אֱלִיל גָּרֵשׁ '
פֹּעַל חָרֵשׁ '
פֶּן תִּוָּרֵשׁ[8] '
וְגַם נִסְכַּלְתָּ[9] :

לֵאמֹר ' קָנִי '
אַיֵּה הוֹנִי .
הֵן ' כְּעָנִי '
אוֹתִי עָזַבְתָּ :

---

7) Prov. xv, 14; Os. xii, 2.—8) Prov. xxx, 9.—9) II Chr. xvi, 9; II Sam. xxiv, 10.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

פֶּתִי יִשְׁקֹל
כַּסְפּוֹ לַכֹּל '
וְיָרִים קוֹל
וְגַם יָדָיִם :

אָבַד עָשְׁרוֹ .
וּבְמַחְסוֹרוֹ '
רָב[10] אֶת יוֹצְרוֹ '
שֹׁכֵן שָׁמָיִם :

יֶלֶד מָחַק
כְּלִי מִשְׂחָק '
יִבְכֶּה יִזְעַק '
יִסְפֹּק[11] כַּפָּיִם :

בֵּן כָּעוֹלֵל '
כָּל מִתְהֹלֵל[12]
וְכָל זוֹלֵל[13]
יִזְּלוּ מָיִם[14] :

10) Is. xlv, 9.—11) Lam. ii, 15.—12) Jer. xlvi, 9; xxv, 16.—13) Deut. xxi, 20.—14) Jer. ix, 17.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

١٧ انسان اسود

انسان مرّة رأى رجلا اسود وهو واقف فى الماء يستحمّ فقال له يا اخى لا تعكّر النهر فإنّك لا تستطيع البياض ولا تقدر عليه ابد الدهر ❊

هذا معناه

انّ المطبوع لا يتغيّر طبعه ❊

17. O homem preto

Um homem viu um dia um preto banhando-se na agua. Disse-lhe: «Ó irmão, não enxovalhes o rio, que, por mais que faças, jamais conseguirás fazer-te branco».

Esta fábula prova que o signal pôsto pela natureza é indelevel.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

יז עֶבֶד שָׁחוֹר

כּוּשִׁי יָרַד לִרְחֹץ[1] בַּנַּחַל בְּשָׂרוֹ :
אָמַר לוֹ אִישׁ ׳ אֲשֶׁר מִנֶּגֶד הִכִּירוֹ ׳
אַל תִּרְפֹּשׂ[2] הַנָּהָר בְּקַדְרוּת[3] תָּאֳרֶךָ .
גַּם הַיָּם בְּגַלָּיו לֹא יַלְבִּין אֶת עוֹרֶךָ[4] :

יֵצֶר[5] לֵב הָאָדָם לֹא יָמִיר מִשְׁפָּטוֹ .
חָכָם יֶחְכַּם[6] ׳ וּכְסִיל שׁוֹנֶה[7] בְאִוַּלְתּוֹ :

---

1) Lev. xiv, 9.—2) Ez. xxxii, 2.—3) Is. l, 3.—4) Jer. xiii, 23.—5) Gen. viii, 21.—6) Prov. ix, 9.—7) Prov. xxvi, 11.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

١٨ انسان وفرس

انسان كان يركب فرسا وكانت حاملا وفيما هو فى بعض الطرق انتجت ابنا فتبع امّه غير بعيد ثمّ وقف وقال لصاحبه يا سيّدى هوذا ترانى صغيرا ولا استطيع المشي وإن مضيت وتركتنى هاهنا هلكت وإن انت اخذتنى معك وربّيتنى الى ان اقوى حملتك على ظهرى وأوصلتك سريعا الى حيث تشآء ❊

هذا معناه

انّه يجب ان يسدى المعروف لأهله ومستحقّيه ولا يطرحوه ❊

18. O homem e a egua

Um homem andava montado numa egua prenhe. Num dos caminhos, pariu. O filho seguiu a mãe até uma pequena distancia, e depois parou e disse ao donno: «Ó meu senhor, tu bem vês que ainda sou muito pequeno para continuar a andar. Ora agora, se tu prosegues o teu caminho e

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

me abandonas, perecerei aqui, mas se me levares comtigo e me criares até eu me fazer forte, tambem por minha vez trazer-te-hei ás costas, e te conduzirei rapidamente para onde quiseres».

Desta fábula deprehende-se que os beneficios se devem conceder a quem os merecer, em logar de se prodigalisarem a quem não é digno d'elles.

יח הָאִישׁ וְסוּסָתוֹ

אֶל שׁוֹק[1] רָחוֹק יוֹם הָלַךְ גֶּבֶר
וַיִּקְנֶה שָׁם צֵידָה וָשָׁבֶר :
הוּא בַּחֲצִי הֲלִיכָתוֹ[2] ,
וַתְּפַלֵּט[3] בֵּן סוּסָתוֹ :
וַיֵּט אַחַר אִמּוֹ הֶעָפֶר ,
אָבֵן נִלְאָה לָבוֹא עַד כֹּפֶר :
וַיֹּאמַר , עֲמֹד נָא מְעַט
וְאֶנָּפֵשׁ[4] , כִּי אִם לְאַט
לֹא תְנַהֵל[5] , אָמוּתָה הֵנָּה :
אַךְ אִם נַפְשִׁי תְּרַחֲמֶנָּה ,
וְתַעֲזוֹר קָטוֹן וָדַל
לְהַחֲיוֹת[6] עַד כִּי יִגְדַּל[7] ,
גַּם אָנֹכִי אֶתְאַזֵּר[8] כֹּחַ ,
וְאֶהְיֶה לְךָ לְמָנוֹחַ ,
כִּי אוֹבִילְךָ[9] , חִישׁ כְּאִמִּי ,
אֶל כָּל מָקוֹם עֲלֵי שִׁכְמִי :

---

1) Cant. III, 20.—2) Nah. II, 6.—3) Job. XXI, 10; Mich. VI, 14.—4) Ex XXIII, 12.—5) Gen. XXXIII, 14.—6) Is. LVII, 15.—7) Gen. XXXVIII, 12.—8) Ps. XCIII, 1.—9) Ps. LX, 11.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

לֹא יַשְׁלִיךְ אִישׁ טוּבוֹ לַחֶרֶךְ[10] ׳
וְלֹא יַשְׁחִית[11] חֶסֶד וָצֶדֶק :
מַשְׁקֶה שָׁמִיר שַׁיִת יִקְצֹר[12] ׳
חֹנֵן רָשָׁע מָוֶת יִנְצֹר :
תֵּן לְאִישׁ תָּם וְנַלְמוּד[13] חֶלֶד ׳
תֵּן לְעָרוֹם[14] יָתוֹם וָיֶלֶד :
וְאַל עָלַי אַכְזָר תַּחְמֹל[15] ׳
כִּי רַע תַּחַת טוֹבָה יִגְמֹל[16] :
תֵּן לְאוֹבֵד[17] שֵׁכָר וָיָיִן ׳
יִשְׁתֶּה יִשְׁכַּח עָמָל וָאָוֶן :
עֹזֵר לָרַע לֹא יְבוֹרָךְ[18] ׳
אַשְׁרֵי מַשְׂכִּיל[19] אֶל דַּל וָרָךְ :
אִישׁ חֲסַר לֵב מוֹשִׁיעַ פֶּתֶן ׳
וְחָכָם ׳ חֹקֵר חַדְרֵי בֶטֶן[20] ׳
מִבְּשָׂרוֹ[21] לֹא יִתְעַלֵּם .
כְּבַעַל גְּמוּל כֵּן יְשַׁלֵּם[22] :

---

10) Mich. vii, 4.— 11) Ps. lxxviii, 38.— 12) Pr. xxii, 8.— 13) Job. 30, 3.— 14) Is. lviii, 7.— 15) Deut. xiii, 9.— 16) Is. iii, 9; 1 Sam. xxiv, 18.— 17) Pr. xxxi, 6, 7. 18) Pr. xxii, 9.— 19) Ps. xli, 2.— 20) Pr. xviii, 8.— 21) Is. lviii, 7.— 22) Is. lix, 18.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

١٩ انسان وخنزير

انسان مرّة حمل على بهيمة كبشا وعنزا وخنزيرا وتوجّه الى المدينة ليبيع الجميع فامّا الكبش والعنز فلم يكونا يضطربان على البهيمة وامّا الخنزير فإنّه كان يعرض دائما ولا يهدأ فقال له الإنسان يا اشرّ الوحوش لماذا الكبش والعنز سكوت لا يضطربان وأنت لا تهدأ ولا تستقرّ فقال له الخنزير يا سيّدى كلّ واحد يعمل رأى نفسه فأنا اعلم انّ الكبش لصوفه والعنز يطلب للبنها وأنا الشقىّ لا صوف لى ولا لبن انا عند وصولى الى المدينة ارسل الى المسلخ لا محالة *

هذا معناه

انّ الذين يغرقون فى الخطايا والذنوب التى قدّمت ايديهم يعلمون سوء منقلبهم وماذا تكون آخرتهم *

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

19. O homem e o porco

Um homem carregou, um dia, num jumento um carneiro, uma cabra e um porco, e foi vendê-los á cidade. O carneiro e a cabra nem se agitaram nem se mexeram sobre o animal; quanto ao porco, esse debatia-se de continuo e não queria estar quieto. Disse lhe o homem : «Ó tu, o peor dos animaes, porque é que o carneiro e a cabra estão calados e sossegados, ao passo que tu nem te acalmas nem te aquietas?»—«Ó meu amo, respondeu o porco, cada um porta-se conforme o que mais lhe convém. Ora, eu sei que o carneiro é procurado pela sua lã, e a cabra pelo seu leite, emquanto que eu, infeliz de mim! sem lã e sem leite, apenas chegar á cidade, logo serei mandado para o açougue sem a menor dúvida.»

Refere-se este apologo áquelles que, engolfados no crime e no peccado, estão bem scientes do funesto futuro que os espera na outra vida.

יט הָאִישׁ וְהַחֲזִיר

אִישׁ הִשְׁכִּים[1] לַעֲמֹס[2] ׳ עַל שְׁכֶם בְּהֶמְתּוֹ
כֶּבֶשׂ ׳ עֵז וַחֲזִיר ׳ לִמְכֹּר בְּמַרְכֻּלְתּוֹ[3] :
לֹא זָעוּ שְׁנֵיהֶם כְּסֵבֶל אוֹתָם רוֹעָם ׳
וְהַחֲזִיר זָעַק וְזָעַף וְזָעַם :
וְכִי מֵאֵן הַשְׁקֵט[4] ׳ אָמַר הָאִישׁ ׳ מַה זֶּה .
לָמָּה לְבַד תִּקְרָא ׳ חֲזִיר ׳ רַע וְנִבְזֶה[5] .

1) Gen. XXII, 3.—2) Gen. XLIV, 13.—3) Ez. XXVII, 24.—4) Is. LIX, 20; Jer. XLIX, 23.—5) Is. LIII, 3.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

הֲלֹא צֶמֶר תִּרְאֶה אֵין קֶשִׁי וְאֵין קוֹל[6] :
עָנָה טָמֵא ׳ כִּי לֹא מִקְרֶה[7] אֶחָד לַכֹּל .
כִּי הַכֶּבֶשׂ[8] לְטוֹב עַל צִמְרוֹ יִזָּכֵר .
וְאַף הָעֵז[9] גַּם הִיא עַל חָלָב תִּמָּכֵר .
אֲנִי ׳ אֵין לִי צֶמֶר ׳ וְחָלָב הֲיֵשׁ לִי .
כִּי לַטֶּבַח אוּבַל ׳ עַל זֹאת אֶשָּׂא[10] קוֹלִי :

כֵּן הָמוֹ[11] אַנְשֵׁי שָׁוְא לֹא חֶסֶד בְּיָדָם
לִהְיוֹת לָהֶם צֵידָה[12] כִּי יָבוֹא יוֹם אֵידָם :

6) 1 Reis XVIII, 26. — 7) Ecc. II, 14. — 8) Pr. XXVII, 26. — 9) Pr. XXVII, 27. — 10) Gen. XXVII, 38. — 11) Jer. XXXI, 19. — 12) Gen. XLII, 25.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٢٠ سلحفاة وارنب

سلحفاة وأرنب مرّة تسابقا وجعلا الحدّ بينهما الجبل يستبقان اليد فأمّا الأرنب فلإدلاله بخفّته وجريه توانى فى الطريق ونام وأمّا السلحفاة فلعلمها بثقل طبيعتها لم تكن تستقرّ ولا تتوانى فى الجرى فوصلت الى الجبل عند استيقاظ الإرنب من نومه ٭

هذا معناه

انّ طول الروح والمداومة خير من الخفة والعجلة ٭

20. A tartaruga e a lebre

Uma tartaruga e uma lebre desafiaram-se um dia a correr, e fixaram por meta o monte.

A lebre, confiada na velocidade da sua carreira, deteve-se no caminho e pôs-se a dormir. Quanto á tartaruga, sciente do seu pêso natural, não se deixou ficar inactiva, nem se deteve na sua carreira. De sorte que chegava á montanha ao despertar a lebre do seu somno.

Esta fábula prova que a longanimidade e a perseverança valem mais do que a ligeireza e a precipitação.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

כ הַצָּב וְהָאַרְנֶבֶת

אָמְרָה לַצָּב אַרְנֶבֶת ,
לָמָּה , עַל כְּתֵפֶיךָ ,
בַּעַל חָמוֹר , רוֹכֶבֶת ,
לָנֶצַח טִירָתֶךָ :

אִם אָזְנְךָ קַשֶּׁבֶת[1] ,
זֹאת עֲשֵׂה , תוֹעִילֶךָ ,
גֵּו אַל תַּחְשׂךְ[2] מִשֶּׁבֶט .
אָז תֵּקַל בְּלֶכְתֶּךָ :

עָנָה , אִם אַתְּ אֹהֶבֶת ,
הַטִּי[3] אֹרֶךְ אָזְנַיִךְ .
לִשְׁמֹעַ מַחֲשֶׁבֶת[4] ,
שֶׁחָשַׁבְתִּי עָלָיִךְ :

הִנֵּה , לְמוּל עֵינַיִךְ ,
הֲלֹא תִרְאִי מַצֶּבֶת .
אוֹת[5] הִיא לִי וְאֵלַיִךְ ,
אֵצֶל הָהָר נִצֶּבֶת :

---

1) Neh. I, 11. — 2) Prov. XIII, 24. — 3) Prov. V, 1 — 4) Jer. XI, 19. — 5) Ex. XXXI, 17.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

עַתָּה , נַפְשִׁי[6] תְאֵבָה
לִרְאוֹת אִם בְּפְּעָמַיִךְ
תְּקַדְּמִי , אַרְנֶבֶת ,
הַצָּב שֶׁלְּפָנָיִךְ :

אִם תִּגְבַּרְנָה רַגְלַיִךְ ,
וְאַתְּ מִנִּי שֹׂגֶבֶת[7] ,
שְׁכַב עִקְבוֹתַיִךְ
הֲיִי עָלַי נֹקֶבֶת[8] :

וַיֵּצֵא אָז לַדֶּרֶךְ
צָב כָּבֵד כְּמַקֶּבֶת ,
וְאַרְנֶבֶת עַל בֶּרֶךְ
מַלְעֶגֶת וּמַלְעֶבֶת :

אַךְ , בִּהְיוֹתָהּ שֹׁכֶבֶת ,
הַצָּב בָּא לַמַּצֶּבֶת :

לֹא לַקַּל הַמֵּרוֹץ[9] .
חָרוּץ אַל יַעֲרֹץ :

6) Ps. cxix, 20. — 7) Deut. ii. 36. — 8) Gen. xxx, 28. — 9) Ecc. ix, 11.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٢١ ذئب

ذئب مرّة اختطف خنّوصا صغيرا وفيما هو ذاهب به لقيه الأسد فأخذه منه فقال الذئب في نفسه اتعجّب انّ شيئًا قد اغتصبته كيف لم يثبت معي ❊

هذا معناه

انّ ما يكسب من الظلم لا يقيم مع صاحبه وإن هو اقام معه فلا يتهنّأ به ❊

21. O lobo

Um lobo arrebatou uma vez um leitão. Indo a fugir com a sua presa, appareceu-lhe um leão que lh'a tirou. «Estou assombrado, disse de si para si o lobo, que não se conserve no meu poder aquillo que arrebatei á fôrça».

Isto quer dizer que os bens mal adquiridos não duram, e se ficarem não os goza aquelle que os tem.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

כא הַזְּאֵב

זְאֵב רָעֵב נָשָׂא שֶׂה בָּרִיא מֵהָעֵדֶר[1] .
אָז פְּגָעוֹ[2] אַרְיֵה , גְּדוֹל שַׁחַץ וָאֶדֶר .
וַיְמַהֵר וַיַּחְתֹּף[3] הַשֶּׂה מִבֵּין שִׁנָּיו :
וַיֹּאמֶר הַזְּאֵב , בְּבָרְחוֹ מִפָּנָיו ,
מָתַי יִשְׁבֹּת[4] נוֹגֵשׂ , שֶׂה , לְבִצְעִי , הָרַגְתִּי[5] .
וַיִּקַּח מִשִּׁנַּי , וְלִבִּי לֹא סָעַדְתִּי[6] :

זוֹרֵעַ[7] שׁוּד , קָלוֹן יִקְצֹר .
וּמְחִיר חָמָס אַךְ לְמַחְסוֹר :

1) 1 Sam. xvii, 34. — 2) Amos v, 19. — 3) Job. ix, 12. — 4) Is. xiv, 5. — 5) Gen iv, 28. — 6) Gen. xviii, 5. — 7) Prov. xxii, 8.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٢٢ العوسج

قال العوسج مرّة للبستانيّ لو انّ لى من يهتمّ بى وينصبنى فى وسط البستان ويسقينى ويخدمنى لكانوا الملوك يشتهون ينظرون زهرى وثمرى فاخذه ونصبه فى وسط البستان فى اجود الارض وكان يسقيه فى كلّ يوم دفعتين ففشا وقوى شوكه وتفرّعت اغصانه على جميع الشجر التى حوله فجافت وأصلت عروقه فى الارض وامتلأ البستان منه ومن كثرة شوكه لم يكن أحد يستطيع أن يتقدّم إليه ❋

هذا معناه

من يجاور إنسان السوء فإنّه كلّما أكرمه اشتدّ شرّه وتمرّده وكلّما أحسن إليه أساء هو الفعل معه ❋

22. O espinheiro

Disse uma vez o espinheiro ao jardineiro: «Se eu tivesse alguem que tomasse conta de mim, que me plantasse no meio do jardim, que me regasse e tratasse, de certo os proprios reis teriam desejo de me ver e de contemplar as minhas flores e os meus fructos.»

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

O jardineiro pegou nelle, plantou-o no meio do jardim, no melhor terreno, e andou-o regando duas vezes por dia. Então fortaleceram-se-lhe os espinhos, multiplicaram-se-lhe os ramos, á custa das arvores que o rodeavam, as suas raizes penetraram profundamente na terra, e o quintal ficou todo coberto por elle. Tal foi a quantidade dos seus espinhos que já não havia ninguem que d'elle se pudesse approximar.

Esta fábula significa que quem protege um homem perverso faz com que se augmente a maldade e a obstinação d'este em proporção da generosidade praticada com elle; a ponto que paga cada beneficio recebido com uma ingratidão ao seu bemfeitor.

כב הָאָטָד

אָמַר אָטָד[1] לְמוֹ נוֹטֵר יָגֵב .
לוּלֵא מְשַׁלֵּךְ נְטֹשׁ[2] אֲגוּרָה חוֹצָה[3] ,
אֵין עֵץ , שָׁפֵל אוֹ רָם , מִנִּי שֹׂגֵב .
עַתָּה , אָדוֹן , אִם עַל עָנְיִי תָּחוּסָה ,

---

1) Entendendo que o leitor não desgostará de ver um exemplo da prodigiosa riqueza que ostentavam na synonymia as linguas semiticas, vamos passar aqui revista aos vocabulos que a Biblia nos conservou para designar *espinhos* ou toda planta que os produz. Alem de אָטָד, espinheiro, encontramos tambem: חֲוָחִים , שָׁמִיר , חָרוּץ (?) , שַׁיִת , בַּרְקָנִים , קִמּוֹשׂ , קִמּוֹשׁ , קִמָּשׁוֹן , קוֹץ , חוֹחַ , נַהֲלֹל , סְבָךְ , סֹבֶךְ , סַלּוֹן , סִלּוֹן , נַעֲצוּץ , חֵדֶק , חֲדוּד , חָרוּל , סְנֶה. , סִרְפָּד , צִנָּה , צְנִינִים , שֵׂךְ , שֻׂכָּה , סָרָב , 2) Is. XXXII, 14. — 3) Is. XXXIII, 7.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

בַּגַּן שׁוּמַנִי , עַל צִנּוֹר כִּי גֵב[1] .
אֲנִי , כִּבְלִיל יָפְיוֹ צֳרִי אֲבִיסָה ,
מַלְכֵי תֵבֵל יֵשְׁבוּ תַּחַת צִלּוֹ ,
לְהִתְעַלֵּס[2] בִּיקַר הוֹד יְבוּלִי :

אֶץ לִשְׁתָלוֹ[3] יוֹגֵב עַל פַּלְגֵי מָיִם .
וַיּוֹסֶף עוֹד זְמֹר , עַזֵּק[4] , סַקֵּל .
וַיַּשְׁק שָׁרְשׁוֹ בְּכָל יוֹם פַּעֲמַיִם .
אַךְ הָאָטָד בְּכָל עֵין יִתְנַבֵּל[5] .
וַיַּעַל קוֹץ דַּרְדַּר עַד לַשָּׁמַיִם ,
עַד כִּי הֶעְדִּיף הַגַּן , נִלְאָה כַלְכֵּל :
חֵנֵן רָשָׁע כֹּרֶה לְנַפְשׁוֹ פַּחַת .
כְּרוֹם[6] נָבָל , יַכְשִׁיל עוֹזְרוֹ אֶל שָׁחַת :

---

1) Jer. xiv, 3. Comquanto a palavra גֵּב, no versiculo citado, só se encontre na forma plural, não nos parece illicito o emprego do singular: 1.º, por isso que tambem achamos palavras da mesma origem e significação, como גֶּבֶא, usadas no singular, Is. xxx, 14, ou no plural, Ez. xlvii, 11; 2.º, porque ao empregar o plural, o propheta não obedece á forma da palavra mas sim ao sentido da phrase que assim o requer; 3.º porque o objecto representado pela palavra גֵּב não é dos que se offerecem sempre á nossa vista em numero superior á unidade, como רְבִיבִים, «numerosas gottas»; שְׂעִירִים, «chuvas abundantes», asserção que comprovam os synonymos בּוֹר, בְּאֵר, באר, «poço» בְּרֵכָה, «tanque» como بركة, etc. — 2) Cf. עלז, עלץ, עלס. — 3) Ps. i, 3. — 4) Is. v, 2. — 5) Ps. cv, 25. — 6) Ps. xii, 9.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٢٣ اسود

أسود مرّة فى يوم ثلج ثالج نزع ثيابه وأقبل يأخذ الثلج ويعرك به جسمه فقيل له لماذا تعرك جسمك بالثلج فقال لعلّى أبيضّ فأجابه رجل حكيم قائلا له يا هذا لا تتعب نفسك فقد يمكن أنّ جسمك يسوّد الثلج وهو لا يزداد إلّا سوادا *

هذا معناه

أنّ الشرير يقدر أن يفسد الخير وأمّا الخير لا يقدر أبدا على إصلاح الشرير *

23. Um preto

Um dia de muita neve, um preto despiu-se e pôs-se a esfregar com ella o corpo.

Disse-lhe alguem: «Porque esfregas tu o corpo com a neve?»—«É que talvez assim o faça branco, lhe respondeu o preto.»—Um sabio (que isto ouviu) replicou-lhe: «Oh homem! Não te canses dêsse modo; ora pode muito bem ser que o teu corpo ennegreça a neve, ao passo que elle só poderá augmentar em negrura.»

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Isto mostra que o mau pode corromper o bom e honrado, mas que o homem honesto não poderá jamais emendar o perverso.

כג הַכּוּשִׁי

בֹּקֶר הִשְׁכִּים כּוּשִׁי ' וַיֵּרֶד מִן הָעֶרֶשׂ .
וְהִנֵּה הַכְּפוֹר כִּסָּה[1] אֶת עֵין הָאָרֶץ :
וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ ' עַתָּה אַלְבִּין[2] כַּשֶּׁלֶג '
בַּקֹּרַח אֶתְרַחֵץ[3] ' וְיִיטַב לִי מִמֵּי פֶּלֶג :
אָמְרוּ לוֹ אֵיךְ תָּסִיר[4] כְּתֵפְךָ מִסֵּבֶל .
אִם תָּבוֹא בַמַּכְתֵּשׁ[5] ' לָרִיק תִּיגַע[6] וְלַהֶבֶל '
הַשֶּׁלֶג יַחֲלֹף[7] וְלֹא יַחֲלֹף סָלֶף :

מְעֻוָּת[8] לֹא יִתְקַן ' וְהוּא יְעַוֵּת אָלֶף :

---

1) Ex. x, 5. — 2) Ps. li, 9. — 3) Job ix, 30. — 4) Ps. lxxxi, 7. — 5) Pr. xxvii, 22. — 6) Job ix, 29. — 7) Pr. xi. 3. — 8) Ecc. i, 15.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٢٤ خنفسة ونحلة

خنفسة مرّة قالت لنحلة العسل لو أخذتّنى معك لعملت عسلا مثلك وأكثر فأجابتها النحلة إلى ذلك فلمّا لم تقدر الخنفسة على مثل ذلك فضربتها النحلة بحمتها فماتت فقالت عند موتها لقد استوجبت ما نالنى من السوْ فلم يكن لى بصيرة بعمل الزفت لماذا التمست عمل الشهد ❋

هذا معناه

من يتحلّى بما ليس له ويدّعى عمل ما يتّجد له ❋

24. A vespa e a abelha

A vespa disse um dia á abelha: «Se me quisesses deixar estar comtigo, assevero-te que fabricaria mel tão bem como tu, e melhor até.»

Consentiu nisto a abelha, mas como a vespa não lograsse realisar as suas pretensões, feriu-a a abelha com o seu ferrão.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Sentindo approximar a morte disse a vespa: «Bem mereci de certo a funesta sorte que me alcançou. Pois se não me foi dada intelligencia sufficiente para fabricar pez que fosse, quem me metteu a mim em querer fazer favos de mel?»

Esta fábula refere-se áquelle que se enfeita com o que lhe não pertence, e pretende executar aquillo para que não tem aptidão.

כר הַצִּרְעָה וְהַדְּבוֹרָה

צִרְעָה אָמְרָה
לַדְּבוֹרָה :
בִּי ' אֲחוֹתִי '
לִתְחִנָּתִי
הַטִּי אָזְנֵךְ .
תּוֹךְ כְּיעוֹנֵךְ
הָבִי מַחְסֶה '
וְאֶעֱשֶׂה '
בַּסְּעִיפִּים '
נוֹפֶת צוּפִים :

וַתַּעַן ' כֵּן .
בּוֹאִי לַקֵּן .
וְיִוָּדַע '
אִם לָךְ מַדַּע '

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

אֲשֶׁר יָכֹל
עֲשׂוֹת בְּכֹל[1]
הַדְּבָרִים ,
כַּדְּבוֹרִים :

וַתָּבוֹא שָׁם ,
אָז וַתֶּאְשָׁם :
כִּי , אֵיךְ יִצְלַח[2]
אִישׁ נֶאֱלָח[3] ,
אָבַד כֹּחָהּ ,
וּרְעוּת רוּחָהּ
מַהֵר נִגְלֵת .
וְלָהּ נִפְלֵאת[4]
הַפְּעֻלָּה
עַד אֵין תִּכְלָה :

וְכִי נִלְאֵת
לַעֲשׂוֹת אֶת
הַמְּלָאכָה
הָעֲרוּכָה ,
וַתַּךְ אוֹתָהּ
בַּחֲמָתָהּ
הַדְּבוֹרָה ,
בִּלְתִּי סָרָה[5] :

---

1) Ex. xxxv, 32, 33. — 2) Jer. xxii, 30. — 3) Job xv, 16. — 4) II Sam. i, 26; Deut. xxx, 11. — 5) Is. 14, 6.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

אָז בְּעָצְבָּהּ
וּבְמַר לִבָּהּ ,
אָמְרָה צִרְעָה ,
הֵן הָרָעָה [1]
מָצְאָה אוֹתִי
עַל אִוַּלְתִּי .
כִּי אָן אֶמְצָא
עוֹז וְעֵצָה ,
גַּם לַעֲשׂוֹת
זֶפֶת חוּצוֹת ,
טִיט וְחֵמָר :

וְאֵיךְ אֹמַר ,
הֵכִין אוּכַל
צוּף מַאֲכָל ·
הִנֵּה עַתָּה ,
קִצִּי אָתָה ,
עֵקֶב כִּסְלִי .
וּמְאֹד חֶבְלִי
מַר לִי וָצָר :

קְחוּ מוּסָר ,
אִישִׁים רֵיקִים ,
הָרְחוּקִים
מִכָּל נָתִיב
אֲשֶׁר יֵטִיב :

---

1) Deut. xxxi, 17, 21.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

עַתָּה ' שִׁמְעוּ '
וְלֹא תִתְעוּ '
כִּכְסִיל בּוֹטֶה[1] :
כִּי ' כָּל פּוֹתֶה[2] '
מִבְּלִי חוֹק '
אֶל הָרָחוֹק '
יֹאמַר קָרוֹב '
וּמְעַט ' לָרוֹב :

אִם יְנַסֶּה
הַמַּעֲשֶׂה
עַל מַתְכֻּנְתּוֹ[3] '
כָּל חָכְמָתוֹ
חִישׁ תִּתְבַּלָּע[4] :

אַל תִּתְגַּלַּע[5]
בְּכָל מִפְעָל
טֶרֶם תִּשְׁאַל '
בְּנִי ' גַּם כֵּן '
אִם יִתָּכֵן[6] :

אַךְ אִם לְךָ
תִּקְנֶה תוֹרָה '
יֵשׁ לְרֹאשְׁךָ
זֵר עֲטָרָה :

---

1) Pr. xii, 18. — 2) Job v, 2. — 3) II Chr. xxiv, 13. — 4) Ps. cvii, 27. — 5) Pr. xx, 3; xviii, 1. — 6) Ez. xviii, 25.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

אִם נְכָסִים
וּרְכוּשׁ וָהוֹן '
לְךָ פַּסִּים
וְהוֹד וָאוֹן :

אִם אֵין זָהָב '
אִם כִּיס עֻלְּפֶּה[1] '
אַל נָא תִּרְהַב '
שִׂים[2] יָד עַל פֶּה :

1) Ez. xxxi, 15. — 2) Job xxi, 5.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٢٥ صبيّ

صبيّ مرّة رمى نفسه فى نهر مآء ولم يكن يعرف يسبح فأشرف على الغرق فاستعان برجل عابر الطريق فأقبل إليه وجعل يلوّمه على نزوله إلى النهر فقال له الصبيّ يا هذا خلّصنى أوّلا من الموت وبعد ذلك لوّمنى *

هذا معناه

أنّه لا يجب أن يلام الإنسان عند وقوعه فى شدّة فى غير موضع اللوم *

25. O menino

Um dia um rapazito deixou-se caír num rio, e como não sabia nadar, esteve a ponto de se submergir.

Implorou o soccorro de um transeunte. Este approximou-se e pôs-se a admoestá-lo por elle ter descido ao rio.

Ora a criança bradou-lhe: «Ó senhor! salve me primeiro da morte e admoeste-me depois.»

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Esta fábula mostra que não é conveniente o censurar um individuo na occasião em que está sepultado na desgraça, sendo êste muito mau ensejo para censuras.

כה הַיֶּלֶד

יֶלֶד , בְּפַעַם אַחַת , נָפַל אֶל תּוֹךְ אֲגַם .
וְהִנֵּה הָטְבְּעוּ[1] רַגְלָיו בַּבּוֹץ וָרֶפֶשׁ :
וַיִּקְרָא בְּקוֹל רָם , וּבוֹ לִבּוֹ עָגֵם[2] .
כִּי , בְּפֶתַע פִּתְאֹם , בָּאוּ מַיִם עַד נָפֶשׁ[3] :

שָׁמַע בִּכְיוֹ הֵלֶךְ עוֹמֵד לְמֵרָחוֹק[4] ,
וַיּוֹאֶל לְיַסֵּר הַנַּעַר בְּתוֹכָחַת :
אָמַר הַיֶּלֶד , נָא , טֶרֶם תִּתֵּן לִי חוֹק ,
הַעֲלֵנִי מִפֹּה , הוֹשַׁע חַיַּי מִשָּׁחַת[5] :

לַכֹּל[6] זְמָן , אָמַר הַמָּשָׁל הַקַּדְמוֹן .
עֵת[7] לְדַבֵּר צַחוֹת , עֵת לַחְשֹׂךְ[8] שְׂפָתַיִם :
אַל תָּבוֹא בְּכָל עֵת[9] תּוֹכֵחָה לְאָמוֹן .
וְדָבָר בְּעִתּוֹ[10] כְּעָגִיל[11] עַל אָזְנַיִם :

1) Jer. xxxviii, 22. — 2) Job xxx, 25. — 3) Ps. lxix, 2. — 4) Job xxxix, 29; Ex. ii, 4. — 5) Ps. ciii, 4. — 6) Ecc. iii, 1. — 7) Ecc. iii, 7. — 8) Pr. x, 19. — 9) Lev. xvi, 2. — 10) Pr. xv, 23. — 11) Ez. xvi, 12.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٢٦ صبيّ وعقرب

صبيّ مرّة كان يصيد الجراد فنظر عقربا فظنّ أنّها جرادة كبيرة فمدّ يده ليأخذها ثمّ تباعد عنها فقالت له أمّا لو أنّك تقبضني في يدك لكنت تتوب عن صيد الجراد ❋

هذا معناه

أنّ سبيل الإنسان أن يميّز الخير من الشرّ ويدبّر لكلّ شئ تدبيرا على حدّه ❋

26. A criança e o escorpião

Uma criança andava um dia á caça de gafanhotos.

Vendo um escorpião, que lhe pareceu ser um grande gafanhoto, estendeu a mão para o apanhar, mas retirou-a logo.

Disse-lhe então o escorpião: «Se me tivesses posto na mão, ter-te-hias de certo escarmentado da caça dos gafanhotos.»

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Desta fábula resulta que o homem deve discernir entre o bem e o mal, e tratar cada cousa pelo modo que lhe é adequado.

כו הַיֶּלֶד וְהָעַקְרָב

יֶלֶד יָרַד לַגַּן לָצוּד חָסִיל .
מָצָא עַקְרָב רֹמֵשׂ תַּחַת הָעֵשֶׂב :
אָמַר ' אַךְ זֶה לַגּוֹב רֹאשׁ וְאָצִיל .
הֵן ' כֶּחָגָב ' יֵשׁ לוֹ תֹאַר וָקֶצֶב :

וּכְלַטֶּבַח יוּבַל לָבֶטַח כֶּשֶׂב '
כָּבָה אֶל הָעַקְרָב נִקְרַב כְּסִיל :
אָבֵן ' טֶרֶם יָבוֹא יָגוֹן וָעֶצֶב '
הֵסִיר יָדָיו הָאֵל טוֹב וּמַצִּיל :

אָמַר עַקְרָב ' לוּלֵא אָחוֹר הֵסַגְתָּ '
וְיָד ' הָלְאָה מִנִּי ' לוּלֵא נָהַגְתָּ '
אָמְנָם ' עוֹד בַּל תּוֹסִיף לִקְבֹּץ אַרְבֶּה :

וְדַע ' כִּי יֵשׁ תָּמִיד לָתוּר בְּכֶפֶל '
אִם יַיִן אִם חֵמָה מְלֹא הַחֵפֶל .
לִנְצֹר מִצַּר נֶפֶשׁ טֶרֶם תִּכְבֶּה :

---

1) Cant. vi, 2. — 2) Ex. xxiv, 11. — 3) I Reis vi, 25. — 4) Is. liii, 7. — 5) Ps. xxxii, 7; Pr. xxiv, 12.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٢٧ حمامة

حمامة مرّة عطشت فأقبلت تحوم فى طلب المآء فنظرت على حائط صحفة مملوءة مآء فطارت بسرعة وضربت نفسها إلى تلك الصورة فانشقّت حوصلتها فقالت الويل لى أنا الشقيّة لأنّنى أسرعت فى طلب المآء وأهلكت روحى ❋

هذا معناه

أنّ التأخير والتأنّى على الأشيآء أخير من المبادرة والمسارعة إليها ❋

27. A pomba

Um dia uma pomba, apertada pela sêde, esvoaçava á procura de agua, quando avistou sobre um muro um vaso cheio della. Precipitou-se para o vaso, com tanto impeto, que rebentou o papo. «Desgraçada de mim, exclamou ella, por minha precipitação em procurar a agua, acabei com a vida.»

Isto significa que a lentidão e a paciencia nos negocios valem mais do que a pressa e o estouvamento.

6

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

כו הַיּוֹנָה

חֶרֶס עַל שָׁרוֹן ,
עֵת הַצָּהֳרַיִם ,
חִצָּיו בְּחָרוֹן
יָרָה שִׁבְעָתַיִם .
אֱוִי תַּחְרֹג[1] ,
וּבְזֵעַת אַפַּיִם ,
יוֹנָה תַּעֲרֹג[2]
עַל אֲפִיקֵי מָיִם :

נָשְׂאָה וַתִּפְרֹשׂ[3]
אֵבֶר כְּנָפַיִם ,
תָּקֵל הַמֵּרוֹץ ,
תָּתוּר בָּעֵינַיִם .
עֵת אַרְצָה תִּדְרֹךְ ,
עֵת תִּסַּק[4] שָׁמַיִם ,
שֶׁמֶשׁ תַּחֲרֹךְ[5]
יוֹנָה , וְאֵין מָיִם :

צָפוֹן וְדָרוֹם
תַּחְקֹר בְּכִפְלַיִם .
הֵן , עַל קִיר מָרוֹם ,
לִפְשָׁעִים מָאתַיִם ,

1) Ps. xviii, 46.—2) Ps. xlii, 2.—3) Ex. xxv, 20.—4) Ps. cxxxix, 8.—5) Pr. xii, 27.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

כְּנַחַל יִגְרֹף[6] ,
שָׁם פֹּעַל[7] אָבְנָיִם ,
אַגַּן[8] יַעֲרֹף
אֶגְלֵי טַל וּמָיִם :

אָז כֵּן יַהֲרֹס
מָוֶת חֲלָצַיִם
וְנַפְשָׁהּ תִּגְרֹס[9] ,
בְּעֹז אֶבְרָתַיִם
חָשָׁה וַתִּפְרֹץ
מְרְאָה גַם מָתְנָיִם .
יוֹנָה תַּעֲרֹץ[10]
עַל מַבּוּעֵי מָיִם :

וַתֹּאמֶר (מֵרֹךְ
כָּנָף וְרַגְלַיִם
לָעוּף לַעֲרֹךְ
בֵּין הַמִּשְׁפְּתַיִם)
הֹרַגְתִּי הָרֹג
מִקֹּצֶר אַפָּיִם :
יוֹנָה תַּעֲרֹג
עַל אֲפִיקֵי מָיִם :

6) Juiz. v, 21. — 7) Jer. xviii, 3. — 8) Deut. xxxiii, 28. — 9) Ps. cxix, 20. — 10) Job xiii, 25.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٢٨ قطّ

قطّ مرّة دخل إلى دكّان حدّاد فأصاب المبرد مرميّا فأقبل يلحسه بلسانه ولسانه يسيل منه الدم وهو يبلعه ويظنّ أنّه من المبرد إلى أن انشقّ لسانه وفنى *

هذا معناه

من ينفق ماله بغير الواجب ثمّ أنّه لا يحسب حتّى يفلسى وهو لا يعلم *

28. O gato

Um gato entrou uma vez na officina de um ferreiro, e encontrando uma lima caída, pôs-se a lambê-la com a lingua. Ora, começou a correr-lhe sangue da lingua, e como elle julgasse que era da lima, foi-o engolindo, e continuou até que se lhe fendeu a lingua e morreu.

Refere-se esta fábula áquelle que esperdiça os seus bens sem necessidade, e que, por não ter calculado as suas despesas, se lança, sem o saber, na ruina.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

כח הֶחָתוּל

חָרַשׁ בַּרְזֶל שָׁכַח אַרְצָה פְּצִירָתוֹ[1] .
חָתוּל[2] בָּא וַיָּלוֹק[3] אָז אֹתָהּ בִּלְשׁוֹנוֹ .
וַיַּרְא דָּמוֹ נוֹטֵף , וַיֹּאמֶר בְּדַעְתּוֹ .
הֲלֹא מִיץ הַכֵּלִי הֵן נֵגַר מִבִּטְנוֹ :

וַיּוֹסֶף עוֹד לִמְצֹץ וְלִלְחֹךְ וְלִבְלֹעַ ,
וַתִּמַּק[4] לְשׁוֹנוֹ וַתִּדְבַּק לְחִכּוֹ[5] :
כֵּן דֶּרֶךְ חֲסַר לֵב לֹא אָבָה לוֹ מַרְגּוֹעַ[6] ,
וְלָהֶבֶל וָרִיק מֵרִיק כֶּסֶף שַׂקּוֹ :

---

1) I Sam. XIII, 21. — 2) Este termo não é biblico, mas post-biblico. — 3) I Reis XXI, 19. — 4) Zach. XIV, 12. — 5) Job XXIX, 10; Ez. III, 26. — 6) Jer. VI, 16.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٢٩ حدّاد وكلب

حدّاد مرّة كان له كلب وكان لا يزال نائما ما دام الحدّاد يعمل شغلا فإذا رفع العمل يجلس هو وأصحابه ليأكلوا خبزا فٱستيقظ ذلك الكلب ويقوم واقفا فقال له الحدّاد يا كلب السوْ لأتى سبب صوت المرزبات التى تزعزع الأرض لا ييقّظك وصوت المضغ الخفىّ إذا أنت سمعته فتفيق وتقف واقفا ❋

هذا معناه

من يسمع ما لا يصلح شانه ويتغافل عمّا فيه منفعة ❋

29. O ferreiro e o cão

Um ferreiro tinha um cão que não cessava de dormir todo o tempo que o ferreiro andava na sua lida. Mas, logo que este parava o trabalho e se sentava com os seus companheiros a comer alguma cousa, eis o cão que accordava e punha-se em pé em seguida. Uma vez disse-lhe o

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

ferreiro: «Ó cão da fortuna! — (de desgraça) — porque razão o ruido dos martellos que fazem tremer a terra não te accorda; ao passo que quando sentes o leve rumor dos queixos logo te ergues?»

O sentido desta fábula é o seguinte: Tal individuo há que ouve o que nada importa aos seus interêsses, e que descura o que lhe pode ser util.

כט הַמַּסְגֵּר וְהַכֶּלֶב

בְּעֵת כֹּבֶד חֲרֹשֶׁת '
מִבֹּקֶר וְעַד עֶרֶב '
כֶּלֶב נִרְדַּם בְּקֶרֶב
בֵּית אִישׁ חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת[1]:

אַךְ חִישׁ קָם עַל רַגְלַיִם '
כְּתֹם שְׁאוֹן מַקֶּבֶת '
וּבְבוֹא הָאִישׁ לָשֶׁבֶת
לֶאֱכֹל וְלִשְׁתּוֹת מָיִם :

אָמַר חָרָשׁ בְּזַעַם '
בְּעֵת הָמוֹן נִרְדַּמְתָּ '
וְלִבְּךָ[2] לֹא שַׂמְתָּ
לְפַטִּישׁ הוֹלֵם פָּעַם :

---

1) Gen. IV, 22. — 2) Est. V, 9. — 3) Is. XLI, 7.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

וְכַאֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ
בַּשֶּׁלִי קוֹל שְׁנַיִם '
מַדּוּעַ עַל רַגְלַיִם
פִּתְאֹם קַמְתָּ וָזַעְתָּ :

עָנָה ' רֶגֶל דֹּהֶרֶת
לַבֶּצַע ' וְאִם אַיִן
גַּם אֹזֶן וְגַם עַיִן
סֹגֶרֶת[4] וּמְסֻגֶּרֶת :

4) Jos. vi, 1. — Tomamos a liberdade de introduzir na versão hebraica um conceito differente do do texto arabe, por nos parecer que o que mais devia interessar ao cão não devia de certo ser o ruido das martelladas.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٣٠ كلاب وثعلب

كلاب مرّة أصابوا جلد سبع فأقبلوا عليه ينهشونه فنظرهم الثعلب فقال لهم أمّا لو أنّه كان حيّا لرأيتم مخاليبه أحدّ من أنيابكم وأطول *

هذا معناه

الذين يشتمون بقوم أجلّآء المقدار إذا هم تضعضعت أحوالهم *

30. Os cães e a raposa

Um dia encontraram uns cães uma pelle de leão. Approximaram-se della e puseram-se a mordê-la.

Uma raposa que os viu, disse-lhes: «Se esse leão estivesse vivo, tericis já de certo sentido as suas unhas mais afiadas e mais longas que os vossos dentes.»

Isto significa que ha muita gente que insulta as pessoas mais illustres e poderosas quando estas teem decaído da sua primitiva categoria.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

ל הַכְּלָבִים וְהַשּׁוּעָל

בַּשָּׂדֶה הֹלֶכֶת
עֲדַת[1] כְּלָבִים
רְעֵבִים :
רָאוּ שָׁם מֻשְׁלֶכֶת[2]
נִבְלַת אַרְיֵה ' מֵת
בֶּאֱמֶת :
אָמְרוּ ' מְבֹרֶכֶת[3]
עֶלְיוֹן וְנוֹרָא
הַכֵּרָה :
וַתָּחֶל מְלֶאכֶת
מַלְתְּעוֹתֵיהֶם
וִידֵיהֶם :
בִּרְכָּהּ מְשָׂרֶכֶת[4] '
תָּשׁוּר הַמִּפְעָל
בַּת שׁוּעָל :
וּלְרֹאשָׁהּ[5] סֹכֶכֶת
אָמְרָה לָאַחִים
נוֹבְחִים :
לַהֲקָה דֹּרֶכֶת[6]
עַל שַׁחַל מֻכֶּה
וְנִדְכֶּה

1) Juiz xiv, 8; Ps. xxii, 17.— 2) I Reis xiii, 25.— 3) Deut. xxxiii, 13. — 4) Jer. ii, 23. — 5) Ps. cxl, 8. — 6) Ps. xci, 13.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

[7] אֲשֶׁר מִתְאַבֶּכֶת
גֵּאוּת כֹּה הַיּוֹם
עַל אָיֹם :
וּבְכָל לֵב נֹשֶׁכֶת
כָּעוֹר בַּבָּשָׂר ׳
לוּלֵא צָר
[8] חֶרֶב מִתְהַפֶּכֶת
עַל אַרְיֵה נָטָה ׳
כִּי עַתָּה ׳
[9] לֹא תִהְיִי לְחֶכֶת
דָּמוֹ ׳ כִּי אִם רַק
הַיָּרָק :

[10] הֲלֹא אִם חשֶׁכֶת
שֶׁמֶשׁ עוֹז וָהוֹן
אָבַד אוֹן
וְיִרְאָה דעֶכֶת :
[11] לָכֵן ׳ טוֹב ׳ אַחַי ׳
כֶּלֶב חַי
[12] בְּבֵית הַמַּהְפֶּכֶת
מֵאַרְיֵה בַּחוּץ
וּמָחוּץ :

---

7) Is. ix, 17.—8) Gen. iii, 24.—9) Num. xxii, 4.—10) Is. xiii 10.—11) Ecc. ix, 4.—12) II Chr. xvi, 10.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٣١ كلب وأرنب

كلب مرّة طرد أرنبا فلمّا أدركه قبض عليه وأقبل يعضّه بأنيابه فإذا الدم قد جرى لحسه بلسانه فقال لأرنب أراك تعضّنى كأنّى عدوّك ثمّ تبوسنى كأنّك صديقى *

هذا معناه

من يكون فى قلبه غشّ ودغل ويظهر إشفاقا ومحبّة *

31. O cão e a lebre

Um cão andava uma vez á caça de uma lebre. Tendo-a alcançado, entrou a mordê-la com os dentes. Ora, á proporção que o sangue corria, o cão lambia-o com a lingua. Então a lebre disse-lhe: «Vejo que me mordes como se eu fosse teu inimigo, e que em seguida me beijas como se fosses meu amigo.»

Refere-se este apologo áquelle cujo coração encerra a perfidia e a velhacaria, e cuja apparencia é de amizade e compaixão.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

לא הַכֶּלֶב וְהָאַרְנֶבֶת

אָנָה כֶּלֶב תָּרוּץ ' אָנָה זַרְזִיר[1] מָתְנָיִם .
זַרְזִיר הִשְׁכִּים לָצוּד ' כְּעוֹף חָשׁ בִּכְנָפָיִם :

בֵּין צִיץ וּבֵין חָצִיר ' מַה תִּבְטְחִי אַרְנֶבֶת '
עַד אָן תִּתְחַמָּקִין[2] ' עַד אָן בַּטַּל שֹׁכֶבֶת :

אֲהָהּ ' הִנֵּה זֶה בָּא ' הִנֵּה קִצֵּךְ הִגִּיעַ .
כֶּלֶב רָדַף ' הִשִּׂיג[3] ' וְאֶפֶס לָךְ מוֹשִׁיעַ :

כְּחֶרֶב פִּיפִיּוֹת שִׁנָּיו יְנַתְּחוּהָ .
וּשְׂפָתָיו שֹׁאֲפִים אֲזַי יְלַחֲכוּהָ :

וַתֹּאמֶר בְּקוֹל מַר ' לָמָּה חֵמָה תִּרְוֵנִי .
תַּכֵּנִי כְּאוֹיֵב וּכְרֵעַ תִּשָּׁקֵנִי :

הֲלֹא כֵן דֶּרֶךְ אִישׁ מַחֲלִיק[4] עַל רֵעֵהוּ .
דִּבֶּר[5] שָׁלוֹם בְּפִיו וּבְלִבּוֹ יִשְׂטְמֵהוּ[6] :

---

1) Prov. xxx, 31 — 2) Jer. xxxi, 21. — 3) Ex. xv, 9. — 4) Prov. xxix, 5. — 5) Jer. ix, 7. — 6) Gen. xxvii, 41; l, 15.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٣٢ البطن والرجلان

البطن والرجلان تخاصما فيما بينهما أيّهما يحمل الجسم
فقالت الرجلان نحن بقوّتنا نحمل الجسم جميعه فقال
الجوف أنا إن لم أنل من الطعام شيأ فإنّكما لا تستطيعان
المشى فضلا أن تحملا شيأ *

هذا معناه

من يتولّى أمرا فإن لم يعضده الذى هو أرفع منه وأشدّ
منه وإلّا فما له قدرة على خدمته ولا منفعة لروحه أيضا *

32. O ventre e os pés

O estomago e os pés disputavam um dia sobre qual dos dois contribuía mais para o sustento do corpo.

Os pés diziam: «Nós, pela nossa fôrça supportamos todo o corpo.» A isto respondeu o estomago: «Se não fosse o alimento que eu vos dou, nem andar poderieis, quanto mais supportar alguma cousa.»

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Esta fábula significa que aquelle que emprehende um negocio sem ser ajudado por alguem mais forte e poderoso que elle, não alcança exito nem para a sua empresa nem para si proprio.

לב הַכָּרֵשׁ וְהָרַגְלַיִם

רַגְלַיִם יוֹם אֶחָד עִם כָּרֵשׁ הִתְוַכָּחוּ[1] ׳
לֵאמֹר ׳ עֶשֶׂר יָדוֹת[2] לָנוּ בִּגְוִיָּתֵנוּ .
גַּם בֶּטֶן וְגַם רֹאשׁ עַל כֹּחֵנוּ יִבְטָחוּ ׳
וְאֶפֶס עַד הַיּוֹם מָעֲדוּ קַרְסֻלֵּינוּ[3] :

וַיַּעַן כָּרֵשׁ ׳ לוּ[4] שָׁקֹל יִשָּׁקֵל יַחַד
כַּעְשִׂי וְהַוָּתִי וְעֶצֶב יוֹם וָלָיִל .
אֲנִי בִּפְעֻלָּתִי אַרְחִיק אֵימָה וָפַחַד .
בְּמִיץ הַתּוֹךְ כַּסְפִּי[5] הַכֹּל יַעֲשֶׂה חָיִל :

קְנֵה לְךָ עוֹזֵר וְסֹמֵךְ בְּכָל נָפֶשׁ .
אֶרֶץ ׳ מֵאֵין חָרִישׁ ׳ קוֹץ[6] וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ .
מֵאֵין חָרָשׁ ׳ חָרוּץ נֶהְפָּךְ לְטִיט וָרֶפֶשׁ .
קְנֵה אֹהֵב וְאָז בְּכָל חֵפֶץ[7] תַּצְלִיחַ :

---

1) Mich. 6, 2. — 2) Dan. I, 20. — 3) Pr. XVIII, 37. — 4) Job VI, 2. — 5) Ez. XXII, 22. — 6) Gen. III, 18. — 7) Is. LIII, 10.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٣٣ النمس والدجاج

بلغ النمس أنّ الدجاج مرضى فقام النمس فلبس جلد طاوس وأتى يزورهنّ فقال لهنّ السلام عليكنّ أيّتها الدجاج كيف أنتنّ وكيف حالكنّ فقال له الدجاج ما نحن إلّا بخير يوم لا نرى وجهك ❊

هذا معناه

من يظهر المحبّة مرآة وفي قلبه الدغل ❊

33. A fuinha e as gallinhas

Informaram a fuínha de que as gallinhas estavam doentes. Levantou-se logo, vestiu uma pelle de pavão e foi visitá-las. Ao chegar disse-lhes: «A paz seja comvosco, ó gallinhas! Como estais de saúde?» Responderam-lhe as gallinhas:

«A nossa saúde será perfeita no dia em que não tornemos a ver-te a cara.»

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Eis o conceito desta fábula: Há hypocritas que manifestam exteriormente a amizade e occultam o odio no coração.

לג הָחלֶד וְהַתַּרְנְגוֹלִים

אֶל הָחלֶד הֻגַּד '
בָּא[1] גָד '
כִּי עַם תַּרְנְגוֹלִים
חוֹלִים :
קָם חלֶד וַיְבַקֵּשׁ
מוֹקֵשׁ '
וְהִנֶּה תֻכִּיִּים
בָּאִים :
לָקֵט וְעָלָיו שָׁם
נוֹצָם[2] :
אַחַר כֵּן ' מִתְנַכֵּר '
בִּקֵּר
שְׁכֵנָיו הָרַכִּים
מֻכִּים :
וַיֹּאמֶר ' הֲשָׁלוֹם
הֲלֹם :
אָמְרוּ ' אֵין כֹּה כֹּל
כִּי קוֹל[3]

1) Gen. xxx, 11.—2) Na realidade נוֹצָה *f.* deveria dar נוֹצָתָם ou, no plural נוֹצוֹתָם.—3) O leitor não estranhará a frequente repetição da mesma consoante se tiver presente que são gallos os que usam da palavra.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

רוֹעַ אוֹיֵב אַכְזָר
וָזָר :
חֹלֶד נִקְרָא כְּמוֹ
עֲמוֹ :
מִי יִתֵּן וְיִמַּח
צֶמַח
עַוְלַת הָרְשָׁעִים
רָעִים :
אָז תָּבוֹא רְוָחָה ,
שִׂמְחָה
וְהַשְׁקֵט וְשָׁלוֹם
הֲלֹם :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٣٤ الشمس والريح

البرد والحرّ يخاصما فيما بينهما من منهما يقدر أن يجرّد الإنسان الثياب فقام الريح فاشتدّت بالهبوب وعصفت جدّا فكان الإنسان إذا اشتدّت هبوب الريح ضمّ ثيابه إليه والتفّ بها من كلّ جانب فلم تقدر الريح على خلع ثيابه من جسده بشدّة عصفها فلمّا أشرقت الشمس وارتفع النهار واشتدّ الحرّ وحميت الرمضاء فخلع الإنسان ثيابه وحملها على كتفه من شدّة الحرّ *

هذا معناه

من كان معه الاتّضاع وحسن الخلق ينال من صاحبه ما يريده *

34. O sol e o vento

O frio e o calor (o vento e o sol) desafiaram-se a qual dos dois conseguiria despojar um homem dos seus vestidos. O vento desencadeou se e levantou uma tempestade

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

violenta. Ora, o homem ao ver que o vento crescia em violencia, apertou bem contra si os seus vestidos e envolveu-se por todos os lados, de sorte que o vento não foi capaz de lhe arrancar o fato pela fôrça e impetuosidade. Mas apenas, aclarando-se o tempo, brilhara o sol, derramando o seu calor abrasador sobre a terra ardente, o homem apressou-se a tirar os seus vestidos e levou-os á cabeça para não abafar.

Significa esta fábula que pela humildade e bondade do animo se consegue tudo o que se quer dos nossos semelhantes.

לד הָרוּחַ וְהַשֶּׁמֶשׁ

הָרוּחַ בְּגֵאוּת תִּתְחָרֶה[1] בַּחַרְסָה .
אָמַר שֶׁמֶשׁ ' עַתָּה נִרְאֶה לְמִי גָאוֹן .
הִנֵּה נַעַר עוֹבֵר ' יְרִי אַדַּרְתּוֹ אַרְצָה '
אִם בֶּאֱמֶת יֵשׁ לְךָ יֶתֶר[2] שְׂאֵת וָאוֹן :

מַהֵר ' בָּחֳרִי אַף ' רוּחַ תִּקְרָא לְסַעַר '
וַתֹּאמֶר לְהָסִיר לָאִישׁ עַד כֻּתָּנְתּוֹ .
אַךְ ' בִּרְאוֹת חֲמָתָהּ ' וַיָּלֶט עוֹד הַנַּעַר '
וַיּוֹסֶף לַעֲטוֹת הֵיטֵב אֶת מִטְפַּחְתּוֹ :

אָמַר שֶׁמֶשׁ ' רַב לְךָ עֶצֶב וְשֶׁצֶף[3] קֶצֶף .
גַּם אֲנִי אֲנַסֶּה אִם יָכֹל אוּכַל לוֹ :
וַיָּחָם לְמַכְבִּיר ' וַיְצַו עַל רֶשֶׁף רֶצֶף '
וַיִּתְעַלַּף[4] הָאִישׁ וַיִּפְשֹׁט מְעִילוֹ :

---

1) Jer. xii, 5; xxii, 15. — 2) Gen. xlix, 3. — 3) Is. liv, 8. — 4) Jon. iv, 8.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

לֹא בְרַעַשׁ[5] אֱמֶת ' בְּסַעַר דִּבְרֵי קֹשֶׁט .
מַרְבֶּה כַעַשׂ וְקוֹל בְּאֵשׁ פֶּחָם נוֹפֵחַ[6] .
עַז פָּנִים לֹא יוֹעִיל ' אֶפֶס מֵצַח נְחֻשֶׁת .
חָכָם יוֹרֶה ' וּכְסִיל מִתְעַבֵּר[7] וּבוֹטֵחַ :

לֹא יִתְרַצֶּה אָדָם בְּחַיִל אוֹ בְכֹחַ .
וְלֶקַח יְבָרֵךְ כַּטַל וְלֹא כַזֶּרֶם .
יֵשׁ לְכָל חֶמֶר מַר וּלְכָל צוֹמֵחַ חֹחַ .
אַף יְעוֹרֵר[8] מָדוֹן וְקוֹל רַךְ יִשְׁבָּר[9] גָּרֶם :

---

5) I Reis xix, 11. — 6) Is. liv, 16. — 7) Prov. xiv, 16. — 8) Prov. x, 12; xv, 18. — 9) Prov. xxv, 15.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٣٥ ديكان

ديكان تقاتلا ففرّ أحدهما الذى انغلب ومضى واختفى في بعض الأماكن فأمّا الديك الذى غلب فإنّه صعد فوق سطح عال وجعل يصفق بجناحيه ويصيح ويفتخر فنظره بعض الجوارح فانقضّ عليه واختطفه لوقته *

هذا معناه

أنّه لا يجوز للإنسان أن يفتخر بقوّته *

35. Os dois gallos

Dois gallos brigaram; o vencido fugiu e foi occultar-se num canto, e o vencedor subiu para um telhado elevado e pôs-se a batter as azas e a cantar a gloriosa victoria. No mesmo instante uma ave de rapina que o viu lançou-se sobre elle e levou-o.

Esta fábula prova que o homem não deve gabar-se das suas vantagens.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

לה הַתַּרְנְגוֹלִים הַמִּתְרוֹצְצִים[1]

עַל אֶפֶס וָהֶבֶל בְּזַעַף וּבְזַעַם צִפֹּרֶן '
יָרִיבוּ יַצְרִיחוּ[2] שְׁנֵי בַעֲלֵי כְנָפַיִם ˙
לְמַעְלָה לְמַטָּה יָנוּעוּ יָנוּטוּ כָּאֹרֶן '
וּפֶצַע בְּפֶצַע יָשִׁיבוּ אַחַת בִּכְפָלָיִם :

הֵקִיצוּ מֵרַעַשׁ וָרֹגֶז כְּפַחַד קוֹל מַיִם '
וְזָעוּ וְקָמוּ כָּל שְׁכֵנֵי כְלוּב וְגַם גֹּרֶן .
אַךְ חַד נָפַל אַרְצָה וְחַד הִתְעוֹפֵף לַשָּׁמַיִם '
וַיָּרָן שִׁיר נֶצַח עַל זַיִת גָּבֹהַּ כְּתֹרֶן :

הֵידָד ' יִתְרוֹנֵן אַף יָרִיעַ ' שָׂרִיתִי[3] ' יָכֹלְתִּי '
קָנִיתִי לִי אֶדֶר ' עָשִׂיתִי לִי חַיִל בַּבָּיִת :
אַךְ עַיִט הִכָּהוּ בְּטֶרֶם רִדְתּוֹ מִן הַזָּיִת :

וַיֹּאמֶר בְּעֵת צֵאת נַפְשׁוֹ ' מִכָּל חֶסֶד קָטֹנְתִּי[4] .
הָהּ ' לָמָּה שָׂמַחְתִּי עַל דֶּחִי וְגַלְתִּי עַל שַׁחַת .
וְאֹזֶן שׁוֹמַעַת שָׁמֵמָה וְעַיִן מַשְׁגַּחַת :

1) Gen. xxv, 22. — 2) Is. xlii, 13. — 3) Gen. xxxii, 29; Os. xii, 5. — 4) Gen. xxxii, 11.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٣٦ ذئاب

ذئاب مرّة أصابوا جلود بقر فى جورة مآء تبلّ وليس عندهم أحد فاتّفقوا كلّهم جميعا على أنّهم يشربون المآء كلّه حتّى يصلوا للجلود ويأكلوها فمن كثرة ما شربوه آنفلقوا كلّهم وماتوا ولم يصلوا إلى الجلود ❋

هذا معناه

من هو قليل الرأى ويعمل عملا كما لا يجب عمله ❋

36. Os lobos

Uns lobos viram uma vez pelles de boi de môlho n'um regato. Como não houvesse ninguem ao pé dellas para as guardar, resolveram entre si beber toda a agua que os separava das pelles, até poderem approximar-se-lhes e comê-las. Aconteceu porém, que foi tal a quantidade de agua que tiveram de beber, que todos rebentaram sem poder alcançar as pelles.

Isto prova que quem não tem juizo faz ás vezes o que não convem.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

לו הַזְאֵבִים

חֲמַת רָעָב ' כְּמוֹץ מִסַּעַר '
יְגָרֵשׁ יַדִּיחַ זְאֵב מִיָּעַר :
דְּחוּפִים '
כְּפוּפִים '
זְאֵבִים בָּעֵמֶק נִקְהָלוּ '
מִמְּגוּרָם עָשׁוּ נִבְהָלוּ :
דִּלְּגִים '
שֹׁאֲגִים '
מְבַקְשִׁים טֶרֶף וָשֶׁבֶר '
כִּי מְצָאָם שֶׁבֶר עַל שֶׁבֶר :
לַיָּמִין '
כָּל הַמִּין '
כְּסוּס דֹּהֵר ' פָּצוּ וָגָזוּ '
וְלַשְּׂמֹאל שָׁבוּ נֶחְפָּזוּ :
צוֹעֲקִים '
שׁוֹקְקִים '
עַל יַד נָהָר בָּאוּ כְּרַעַם '
וַיֹּאמְרוּ ' אַךְ זֹאת הַפַּעַם
נִרְאֶה אוֹר .
כִּי בַיְאוֹר
עוֹרוֹת בָּקָר טֻבְלִים בַּמַּיִם .
אַךְ ' מִי יַשִּׂיגֵם בְּרַגְלָיִם :
הֵן כְּהָר '
הַנָּהָר '

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

בֵּין הָעוֹר וּבֵין שִׁנֵּימוֹ '
יָרִים גַּלָּיו ' יְבַהֲלֵמוֹ :
מֶה עָשׂוּ .
נוֹעֲצוּ '
הִתְחַכְּמוּ שָׁם ' וַיּוֹחִילוּ
הֶחֱרִיבֻהוּ ' וַיּוֹאִילוּ
זְאֵבִים '
שְׁאֲבִים '
עַד כִּי מָהֵר כֻּלָּם נִשְׁקָעוּ '
וּמֵעֵיהֶם בָּם הִתְבַּקָּעוּ :

כָּל הוֹלֵל
יִתְהַלֵּל '
לֵאמֹר ' יֵשׁ לִי חַיִל וָדַעַת
לִפְעֹל כָּל מָה יָדִי מַגַּעַת .
אַךְ אֵימָה
וּכְלִמָּה
עַל אִוַּלְתּוֹ תְּבַקְשֶׁנּוּ '
וּבְרוֹב קָלוֹן תְּכַתְּרֶנּוּ :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٣٧ الوزّ والخطّاف

الوزّ والخطّاف اشتركا فى المعيشة فكان مرعى الجميع فى مكان واحد ولمّا كان ذات يوم أتوهما الصيّادون فأمّا الخطّاف فلأجل خفّته طار جميعه وسلم وأمّا الوزّ فأدركوه الصيّادون فذبحوه *

هذا معناه

من يعاشر من لا يشاكله وليس هو ابن جنسه *

37. O ganso e a andorinha

O ganso e a andorinha associaram-se para viver em commum e para pastar num mesmo logar.

Um dia sahiram contra elles os caçadores. Quanto á andorinha, aproveitando-se da sua agilidade, bateu as asas e sumiu-se, ao passo que o ganso foi alcançado pelos caçadores e immolado immediatamente.

Esta fábula applica-se áquelle que convive com gente que se lhe não assemelha e que é de outra categoria.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

לז הַבַּרְבֻּר וְהַדְּרוֹר

אָמַר בַּרְבֻּר אָבוּס ' כָּבֵד ' שָׁמֵן וָעָב '
אֶל הַדְּרוֹר הַקַּל ' אֲשֶׁר שָׁכֵן בֶּעָב '
שְׁמַע קוֹלִי ' שְׁבָה עִמִּי ' בְּנִיר נָגוּר '
יַחְדָּו ' תָּמִיד ' כִּשְׁנֵי אַחִים ' כְּסוּם[1] עָגוּר :

וַיֵּשְׁבוּ שָׁם יָמִים מִסְפָּר שַׁאֲנַנִּים '
בֶּטַח יֹאכְלוּ ' יִשְׁתּוּ ' יִרְעוּ בַשּׁוֹשַׁנִּים .
הַבֹּקֶר אוֹר וְהֵם רָצוּ אֶל הַכַּרְמֶל '
וְעַד עֶרֶב אִישׁ אִישׁ לְאֹהֲבוֹ [2]עָמֵל :

אָמַר בַּרְבֻּר ' סָבִיב ' סָבִיב ' אֵין מַחֲרִיד .
רַק הַמָּוֶת ' בֵּינִי וּבֵין אָחִי ' יַפְרִיד[3] '
וּפֹה נִחְיֶה ' שָׁנִים הַרְבֵּה ' בַּנְּעִימִים :
טֶרֶם כִּלָּה וְהֵן עַל שְׁנֵיהֶם קָמִים

אַנְשֵׁי דוֹרְכֵי קֶשֶׁת וּבַעֲלֵי חִצִּים '
צַיָּדִים וּכְלָבִים אָצִים וְרוֹצְצִים :
פָּרַשׂ דְּרוֹר כָּנָף וַיִּסַּק לַמָּרוֹם .
בַּרְבֻּר הִבִּיט וַיֵּט לַצָּפוֹן ' לַדָּרוֹם '

---

1) Is. xxxviii, 14. — 2) Ecc. iv, 8. — 3) Ruth. i, 17.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

וָנוּד ' וָנוּט ' יָחוֹג[4] ' כַּשִּׁכּוֹר ' מִתְהֹלֵל '
לָאַט ' לָאַט ' הֵנָּה וּמִיעַד ' שָׁם יִתְהַלֵּל '
עַד כִּי רָאוּ אוֹתוֹ וַיַּעְטוּ[5] אֵלָיו '
וַיִּלָּקַח מַהֵר וַיֵּאָסֵר בְּרַגְלָיו :

אַל ' עָנִי וְשָׁפֵל ' עִם גָּדוֹל תִּקְשֹׁר קֶשֶׁר '
פֶּן תִּהְיֶה כַּצִּפּוֹר מִתְגוֹדְדָה עִם נֶשֶׁר :
כִּי ' אִם לָנוּם ' מִסְכֵּן ' אֵין לְךָ גַּם רַגְלַיִם '
לָמָּה תְּבַקֵּשׁ לְךָ לַעֲשׂוֹת כְּנָפַיִם :

4) Ps. cvii, 27. — 5) I Sam. xv, 19.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٣٨ كلب وذئب

كلب مرّة كان يطرد ذئبا ويفتخر بقوّته وخفّة جريه وآنهزام الذئب بين يديه فالتفت إليه الذئب قائلا له لا تظنّ أنّ خوفى منك وإنّما خوفى ممّن هو معك يطردنى *

هذا معناه

أنّه لا يفتخر الإنسان إلاّ بما هو له ولا يكون إفتخاره بما ليس له *

38. O cão e o lobo

Um cão, perseguindo uma vez na caça um lobo, estava todo ufano pelo seu vigor e pela velocidade da sua carreira, e gabava-se da fuga do lobo deante delle.

Voltou-se então o lobo para elle e disse-lhe: «Não cuides que o meu medo provém de ti; a quem eu temo é áquelle que te accompanha e que anda a caçar-me.»

Esta fábula prova que o homem não se deve gloriar senão das qualidades que lhe são proprias, nem envaidecer com as que lhe não pertencem.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

לח הַכֶּלֶב וְהַזְּאֵב

יוֹם צַיִד ' יוֹם חָרוֹן ' יוֹם מָוֶת הִנֵּה קָם '
הִנֶּנִּי בָא ' הִנֵּה הִגִּיעַ .
בָּא עָדֶיךָ זְאֵב עֵת שִׁלּוּם וְנָקָם '
הֲלֹא תִשְׁמַע יוּבַל יָרִיעַ :
אָנָה תִפְנֶה ' אָנָה תִתְחַבֵּא עַל נַפְשֶׁךָ '
הֲלֹא תִרְאֶה שַׁלְהֶבֶת חָרֶב .
בָּעֲרָבָה ' בָּהָר ' תְּרַחֵף עַל רֹאשֶׁךָ '
וְהַצַּר סָבִיב כְּמוֹ אֹרֵב .
וְאֵיךְ תָּנוּם ' אֵיכָה תִנָּצֵל מִיָּדִי '
וּמִשִּׁנַּי מִי יוֹשִׁיעֶךָ :
כָּכָה דִּבֶּר כֶּלֶב ' וַיַּעַן זְאֵב ' דַּי '
דַּי לְךָ ' כֶּלֶב ' תִּרְדֹּף אַחֶיךָ .
לָמָּה פִּיךָ תִפְתַּח וּבְגֵאוּת תְּדַבֵּר '
וְהֵן אַתָּה סָגַרְתָּ חֵלֶב :
נֶגְדִּי כְּמוֹ אוֹיֵב עִמְּךָ תִּתְחַבֵּר .
הֲלֹא עַל זֹאת נִקְרֵאתָ כֶּלֶב :
אָכֵן ' דַּע לְךָ ' כְּסִיל ' כִּי לָרִיק תִּתְהַלָּל .
שִׁנֶּיךָ לֹא יְבַעֲתוּנִי .
לוּלֵא כַּעַשׂ שָׂרְךָ אָגוּר ' כִּי ' לְשָׁלָל '
עֲצָמֶיךָ יְסַמְּכוּנִי :

---

1) Ps. XVII, 10.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

בְּחֵלֶק אֲחֵרִים גֶּבֶר אַל יִתְפָּאֵר '
לֵאמֹר ' הֲלֹא לִי הַבְּאֵר .
וְהוּא שֹׁאֵב מִבּוֹר רֵעֵהוּ :
בְּמַחְתֶּרֶת גַּנָּב רֶגַע אִם יִמָּצֵא '
יָסִירוּ מִמֶּנּוּ הַשֶּׂה
אֲשֶׁר גָּנַב וְגַם שְׂיֵהוּ :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٣٩ كلبان

كلب مرّة كان فى دار أصحابه دعوة فخرج إلى السوق فلقى كلبا آخر فقال له آعلم أنّ عندنا اليوم دعوة فآمض بنا لنقصف اليوم جميعا فمضى معه فدخل به إلى المطبخ فلمّا نظروه الخدّام قبض أحدهم على ذنبه ورمى به من الحائط إلى خارج الدار فوقع مغشيّا عليه فلمّا أفاق وانتفض من التراب فرأوه أصحابه فقالوا أين كنت اليوم فكنت تقصف فإنّنا نراك ما خرجت اليوم تدرى كيف الطريق *

هذا معناه

أنّ كثيرين يتطفّلون فيخرجون مطرودين بعد الإستخفاف بهم والهوان *

39. Os dois cães

Um cão, cujos donos estavam para dar um banquete, sahiu, e, encontrando na praça outro cão, lhe disse: «Saberás que temos hoje festim em casa; vem commigo, divertir-nos-hemos juntos.» O outro cão accompanhou-o e

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

ambos entraram na cozinha. Mal os creados o viram, um delles, pegando-lhe pela cauda, atirou com elle por cima do muro para o meio da rua. O pobre cão caiu sem sentidos.

Quando voltou a si, sacudiu o pó que o cobria.

Os seus companheiros que o virão perguntaram-lhe: «Onde tens andado hoje? onde estiveste a divertir-te? Pois, o que parece é que não estás hoje capaz de atinar com o caminho.»

Esta fábula significa que ha muitas pessoas que chegam sem ser convidadas, mas que sahem expulsas, ao pêso do desprêzo e da vergonha.

לט הַכֶּלֶב וְרֵעֵהוּ

כֶּלֶב בַּחוּץ אָמַר אֶל אֶחָד מֵרֵעָיו '
הֲלֹא תֵדַע כִּי יוֹם מִשְׁתֶּה וְשִׂמְחָה לָנוּ '
הֵן אֲדֹנִי קָרָא לְכָל מְיֻדָּעָיו
לְסַעֲדָה לִבָּם וּלְהִתְעַלֵּם עִמָּנוּ :

וְעַתָּה אִם אֹכֶל תַּחְפֹּץ הַיּוֹם אִתִּי '
יֵשׁ לָנוּ רַב ' אָחִי ' עָלֵינוּ אַל תָּחוּס .
בּוֹא נָא אֵיפוֹא לִשְׁתּוֹת וְלָחֹג בְּבֵיתִי '
הֲלֹא אַתָּה רֵעִי ' לָמָּה תֵּשֵׁב בַּחוּץ :

אֲזַי אִישׁ וְאָחִיו ' זֶה בְּצַד זֶה דֹּהֵר '
רָצוּ בֵּיתָה מִשְׁתֶּה לִדְרֹשׁ לֶחֶם יֹאכְלוּהוּ
אַךְ הַמְּבַשְּׁלִים ' כִּרְאוֹתָם זָר ' מַהֵר '
אֲחָזוּ בִּזְנָבוֹ וּבְעַד הַקִּיר רָמוּהוּ :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

בֵּין רֶפֶשׁ וַעֲבְטִיט כָּרַע ׳ נָפַל ׳ רָבָץ .
רוּחוֹ תִּתְפָּעֶם בּוֹ וְנַפְשׁוֹ מִתְפָּרֶדֶת .
נִדְהָם ׳ נִבְהַל ׳ יָשַׁב שָׁם ׳ כְּפֶגֶר מוּבָס .
לִפְנוֹת עֶרֶב הֵקִיץ ׳ וְהֵן רַגְלוֹ מוּעֶדֶת :

אָמְרוּ רֵעָיו ׳ מַה לָּךְ ׳ וְאֵי מִזֶּה תָּבוֹא .
צוֹלֵעַ ׳ מִתְנוֹדֵד ׳ כִּמְאַחֵר עַל הַיָּיִן .
גַּם הַבֵּר בַּל תּוּבַל הַדֶּרֶךְ תֵּלֵךְ בּוֹ .
תְּמַשֵּׁשׁ ׳ תְּגַשֵּׁשׁ ׳ כְּגֶבֶר בְּלִי עָיִן :

כָּבָה אֶל כָּל מִשְׁתֶּה וְמַהֲרוּ רַבִּים .
יָרוּצוּ לַשֻּׁלְחָן וְהֵמָּה לֹא נִקְרָאוּ .
רַק קָלוֹן יִמְצְאוּ תּוֹךְ עֲדַת מְסִבִּים .
יָשׁוּבוּ נִגְרָשִׁים רֵיקָם כַּאֲשֶׁר בָּאוּ :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٤٠ إنسان وحيّتان

إنسان مرّة نظر حيّتين تقتتلان وتتناهشان وإذا بحيّة أخرى قد أتت فأصلحت بينهما فقال لها الإنسان لو لا أنّك أشرّ منهما لم تدخلى بينهما ❋

هذا معناه

أنّ إنسان السؤ يسير إلى أبنآء جنسه ❋

40. O homem e as duas serpentes

Um homem viu um dia duas serpentes que brigavam e se mordiam com raiva, quando outra serpente chegou e as reconciliou.

O homem disse então á recem-chegada: «Se tu não fosses peor que ambas, não terias interferido como medianeira».

Esta fábula prova que o mau procura sempre gente da mesma especie que elle.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

מ הָאִישׁ וְהַנְּחָשִׁים

אֶפְעֶה וְצֶפַע
מִתְאַבְּקִים .
חֵמָה בְשֶׁפַע
הֵם מְרִיקִים .
בְּאַף וּבְזַעַם
שֵׁן חֹרְקִים .
כְּסַרֵי טַעַם
כֵּן שֹׁרְקִים :

לֹא אָבוּ שֶׁקֶט
מִתְרוֹצְצִים .
כְּאֵשׁ דֹּלֶקֶת
הֵם נִצְּצִים .
גֵּוָם כְּקֶשֶׁת '
פִּימוֹ חִצִּים .
שִׁנָּם כְּעֶשֶׁת '
כֵּן קַשְׂקַשִּׂים :

רָאָה רִיבֵימוֹ
מִן הַצָּפוֹן '
וְחִישׁ עָלֵימוֹ
בָּא שְׁפִיפוֹן '
דִּבֶּר אֲלֵימוֹ
וְקָם הֲלֹם '

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

עַד תֵּת בֵּינֵימוֹ
חֵן וְשָׁלוֹם :

אֲנִי מֵעֵבֶר
לַצִּפְעוֹנִי ׳
אָמַר לוֹ גֶּבֶר
תַּחְכְּמוֹנִי ׳
לוּלֵא הִרְשַׁעְתָּ
יוֹתֵר מֵהֶם ׳
לֹא הִתְיַצַּבְתָּ
בֵּין שְׁנֵיהֶם :

זָרַח יָרֵחַ
בֵּין כּוֹכָבִים .
שׁוֹשָׁן פּוֹרֵחַ
בֵּין רְבִיבִים .
הַטּוֹב צוֹמֵחַ
בֵּין הַטּוֹבִים .
כֶּלֶב נוֹבֵחַ
בֵּין כְּלָבִים :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

٤١ كلب وشوحة

كلب مرّة خطف بضعة لحم من المسلخ ونزل يخوض فى النهر فنظر خيالها فى المآء وإذا هى أكبر من التى معه فرمى التى معه فانحدرت شوحة فأخذتها وجعل الكلب يجرى فى طلب الكبيرة فلم يجد شيأ فرجع فى طلب التى كانت معه فلم يصبها فقال ما شئ من الغرور أقلّ رأيا منّى لأنّنى ضيّعت ما كان معى وطلبت ما لا يصلح لى ❀

هذا معناه

من يترك شيأ قليلا موجودا ويطلب كثيرا مفقودا ❀

41. O cão e o milhafre

Um cão uma vez arrebatou um pedaço de carne de um açougue e desceu para um rio. Ao atravessá-lo, viu na agua a imagem da sua presa; mas como esta imagem lhe parecesse maior que o pedaço de carne que elle trazia, largou-o. No mesmo instante um milhafre descia e o levava. O cão andou á procura do bocado maior, mas não o encontrou. Voltou á procura do que abandonara, mas foi de

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

balde. Então disse: «Illusão alguma teve menos fundamento razoavel do que a minha. Abandonei o que tinha no meu poder, para correr atrás do que me não convinha.»

Esta fábula dirige-se áquelle que abandona um objecto de pouca importancia, mas que tem seguro, para ir em busca de outro incerto.

מא הַכֶּלֶב וְהָאַנָּה

כֶּלֶב מֵאֵת טַבָּח נֵתַח בָּשָׂר גָּזַל '
וַיְבַקֵּשׁ לְאָכְלוֹ מְקוֹם הַשְׁקֵט וָבֶטַח .
מָצָא נֶגְדּוֹ נָהָר מֵימָיו לְאַט יִזַּל '
אָץ לְעָבְרוֹ וַיַּרְא תַּחְתָּיו צֶלֶם הַנֵּתַח :

וַיְגַהֵר וַיִּטְבַּע תּוֹךְ הַנַּחַל ' וַיֶּרֶף
הַבָּשָׂר מִשִּׁנָּיו לָקַחַת אֶת צַלְמוֹ .
שְׁזָפַתּוּ אַנָּה עֵת תָּטוּשׁ עֲלֵי טֶרֶף '
וְהוּא יָגַע חִנָּם וַיַּשְׁחֵת אֶת לַחְמוֹ :

יָמִין וּשְׂמֹאל שָׁחָה ' לִבְלִי מוֹעִיל בִּקֵּשׁ .
וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ ' אַחַר הֶבֶל הָבָלְתִּי .
פָּנִיתִי לְבִצְעִי וַיְהִי לִי לְמוֹקֵשׁ '
כִּי לֶחֶם וּמָזוֹן בְּעַד צֶלֶם עָזַבְתִּי :

כִּשְׁאוֹל לֹא יִשְׂבַּע ' עַיִן לֹא תֹאמַר ' דַּי .
לָמָּה גֶבֶר תִּיגַע לִרְדֹּף אַחַר הָעֹשֶׁר .
שְׂמַח בְּכָל אֲשֶׁר חֲנָנְךָ שַׁדַּי '
אִם מִעַט ' אִם הַרְבֵּה ' וְאָז תַּשִּׂיג הָאשֶׁר :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

וְאַף גַּם זֹאת שְׁמַע ' אִם לֹא תָבוּז מוּסָר '
טֶרֶם מַיִם תִּשְׁפֹּךְ ' שְׁאַב ' קְבֹץ בְּיָדֶךָ ·
גֶּבֶר נִבְהָל לַהוֹן לֶחֶם חֻקּוֹ יֶחְסַר ·
טוֹב מְעַט קָרוֹב לְךָ מֵרַב רָחוֹק מִמֶּךָּ :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

تمّ هذا الكتاب الذى هو احد وأربعون مثلا
على التمام والكمال بغير زيادة ولا نقصان

Aqui termina este livro que contém quarenta e uma fabulas exactamente.

סוֹף מְלַאכְתִּי ׳ קוֹרֵא נֶחְמָד ׳ הִגִּיעַ .
פִּי ׳ הַחִידוֹת ׳ בְּשִׁיר שָׁקוּל ׳ הִבִּיעַ .
הַכֹּל ׳ אַחַת וְאַרְבָּעִים ׳ פֹּה הֵנָּה .
בָּרוּךְ אֲשֶׁר הֱבִיאַנִי עַד הֵנָּה :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

APPENDICE

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

O saber e a ignorancia

اخو العلم حيّ خالد بعد موته
واوصاله تحت التّراب رميمُ
وذو الجهل ميتٌ وهْو ماشٍ على الثّرى
يعدّ منَ الأحياء وهْو عديمُ ❀

O sabio vive eternamente depois da sua morte, não obstante os seus membros desfazerem-se em pó no sepulcro; ao passo que o ignorante é como um morto a andar sobre a terra; é contado no numero dos vivos e no emtanto já não existe.

חֲכַם לֵבָב לְעוֹלָם חַי וְאַף גַּם אַחֲרֵי מוֹתוֹ '
בְּבוֹא רָקָב בְּעַצְמוֹתָיו וְעִם עָפָר תְּכוּנָתוֹ :
וְאִישׁ בַּעַר כְּמֵת נִמְשָׁל וְעַל אֶרֶץ הֲלִיכָתוֹ '
דְּמוּת חַי לוֹ וְלֹא בֵן כִּי כְּבָר בָּאָה חֲלִיפָתוֹ :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

A modestia e a inveja

واذا اراد الله نشر فضيلة
طُوِيَتْ اتاح لها لسانَ حسودِ
لو لا اشتعال النّار فيما جاورَتْ
ما كان يعرف طيبُ عرق العودِ ❊

Quando Deus quer descobrir a virtude que se esconde na sombra, suscita contra ella a lingua do invejoso. Se o fogo não lavrasse em tudo quanto o cérca, não sería conhecido o perfume do aloes.

אִם יֹאבֶה אֵל לְגַלּוֹת מַעֲשֵׂי אִישׁ תָּם וְרַב חֶסֶד
הַמִּתְעַלֵּם ׳ יְעוֹרֵר לוֹ כְּשׁוֹט שׁוֹטֵף לְשׁוֹן הֵשֵׁד :
לוּלֵא סָבִיב תְּשַׁלַּח אֵשׁ לְשׁוֹן אַף בַּאֲשֶׁר הוּא שָׁם ׳
אֵיךְ יִוָּדַע קְטוֹרֶת אֲהָלוֹת שָׂדַי וְחִין שָׁרְשָׁם :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Elogio do sapientissimo e benemerito Grão-Rabbino
Lazaro Wogue[1]

אָבוֹא בְּנִיב שָׂפָה וְכַף שׁוֹטֵחַ ,
לָשִׁיר לְאִישׁ חֶמְדִּי וְלַמְנַצֵּחַ :
יִרְבּוּ שְׁנוֹת חַיָּיו יְחִי שָׂמֵחַ ,
עוֹד יַעֲשֶׂה חַיִל כְּגַן פּוֹרֵחַ :
זִכְרוֹ לְעוֹלָמִים הֲיִשָּׁכֵחַ ,
רוּחוֹ כְּכוֹכְבֵי אֵל וְכַיָּרֵחַ :

אֶל' חִכְּךָ שׁוֹפָר בְּעוֹז צוֹרֵחַ ,
תּוֹדָה תְּנָה לָאֵל וְהִשְׁתּוֹחֵחַ :
שָׁלַח לְמוֹ אֶרֶץ גְּלוּת עֵינָיִם ,
יוֹעֵץ אֲשֶׁר כַּטַּל אֱמֶת שׁוֹלֵחַ :
פִּצְחִי בְּרִנָּה צָרְפַת עַל כָּכָה ,
עַל כִּי בְּקִרְבֵּךְ צָפְנַת פַּעְנֵחַ :
עַל כֵּן לְהוֹדוֹת לוֹ אֲקַדֵּם שַׁחַר ,
אָבוֹא בְּנִיב שָׂפָה וְכַף שׁוֹטֵחַ :

---

[1] Era ainda vivo o Grão-Rabbino L. Wogue quando fiz esta poesia, cedendo a um sentimento de profunda gratidão e de admiração pelo homem que, como mestre e amigo, nunca me negou os seus preciosos conselhos durante a composição e revisão d'esta e d'outras obras.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

לֹא אַחֲרִישׁ בַּדָּיו וְנוֹעַם פִּיהוּ '
דַּלְתֵי דְבִיר חָכְמָה הֲלֹא פִּתֵּחַ :
לַהַב חֲנִית שִׂיחוֹ וְעֵטוֹ לַהַט '
מֵשִׁיב בְּדֵי סוֹפֵר גְּלוֹת מַה־שֵּׁחַ :
עַל זֹאת אֲסַפֵּר כֹּה תְּהִלּוֹת נֶצַח '
לָאִישׁ אֲשֶׁר יֵאוֹת לְהִשְׁתַּבֵּחַ :
אַךְ מַה־לְּאֵל יָדִי וְאֵיךְ אַשִּׂיגָה '
לָשִׁיר לְאִישׁ חַסְדִּי וְלַמְנַצֵּחַ :

יָדִין בְּמֵישָׁרִים וְשׁוּבַת נָחַת '
חִכּוֹ כְּרֶקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ :
אָזַר בְּעֹז מָתְנָיו וְאָצַר דָּעַת '
הַשְׂכֵּם וְחַוֹּת עוֹד וְעוֹד הוֹכֵחַ :
יָדָיו אֱמוּנָה לוֹ וְכַף נְחֻשַׁת '
לֹא כָהֲתָה רוּחוֹ וְלֹא נָס לֵחַ :
שָׂמַח בְּטוּב טַעְמוֹ וְנֹפֶת לֶקַח '
יִרְבּוּ שְׁנוֹת חַיָּיו יְהִי שָׂמֵחַ :

עוֹד כָּל יְמֵי תֵבֵל וְשִׁבְתּוֹ אֶרֶץ '
יַזְהִיר כְּבוֹד זִכְרוֹ וְיִתְלַקֵּחַ :
נִקְרָא אֱלִיעֶזֶר שְׁמוֹ בַקֹּדֶשׁ '
יָהֵל כְּיוֹם בָּהִיר וְנֵר קוֹדֵחַ :
יִתֵּן אֱלֹהִים לוֹ כְּעַל כָּל חֶסֶד '
נַפְשִׁי תְּפָרֵשׂ כַּף וְתִתְיַפֵּחַ :
כִּי כָל דְּרָכָיו הֵם אֱמֶת וָצֶדֶק '
עוֹד יַעֲשֶׂה חַיִל כְּגַן פּוֹרֵחַ :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

זַכָּה תְפִלָּתִי לְאֵל שָׁמַיִם ׳
תָּמִיד אֲשַׁחֵר לוֹ בְּלֵב בּוֹטֵחַ :
זוֹקֵף כְּפוּפִים הוּא וְנוֹתֵן כֹּחַ ׳
עַד יַעֲבֹר יָגוֹן וְסָר מַרְזֵחַ :
זִמְרַת נְבָלַי יַאֲזִין מִשַּׁחַק ׳
עַל אִישׁ תְּמִים דֵּעוֹת אֲנִי זוֹבֵחַ :
זַכּוּ נְזִירֵי אֵל וְזֶה עַל כָּל־זָךְ
זִכְרוּ לְעוֹלָמִים הֲיִשָּׁכֵחַ :

רְאֵה פְּנֵי מֶלֶךְ הֲלֹא לוֹ אֶדֶר ׳
וִיקָר לְכָל־עוֹמֵד עֲלֵי־מִפְתָּחַ :
כֵּן שָׁאֲפָה רוּחִי רְאוֹת מַרְאֵהוּ ׳
לִבִּי בְאוֹר אִישׁ אֲהָבוֹ נוֹפֵחַ :
עַל זֹאת אֲבַקֵּשׁ מֵחֲלֵב הָאָרֶץ ׳
לִשְׁקֹד עֲלֵי־פִתְחוֹ כְּדַל אוֹרֵחַ :
הִנֵּה יְדִיד נַפְשִׁי כְּאוֹר זוֹרֵחַ ׳
רוּחוֹ כְּכוֹכְבֵי אֵל וְכַיָּרֵחַ :

אֵיךְ יַעֲלֶה עַל לֵב לְלֹא הַשְׁגֵּחַ ׳
לְוִית חֲמוּדוֹת פִּיו וְהִין תָּרִיחַ :
יוֹם יוֹם אֲבַקֵּר בּוֹ לְהִסְתַּפֵּחַ ׳
עֵת אֶחֱזֶהוּ פִּי בְרִין פּוֹצֵחַ :
זֶה הוּא אֱלֵי־עֶזְרִי וְאִם סוֹלֵחַ ׳
רַב לִי וְגַם לִבִּי לְזֹאת יָפֵחַ :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Naufragio

Ao meu querido irmão Salomão Benoliel

שֹׁכְנֵי בָתֵּי חֹמֶר זֶפֶת וָלוּחַ ,
יוֹרְדֵי הַיָּם שָׂבְרָם עַל כַּנְפֵי רוּחַ ,
מַה־תִּבְטְחוּ , עֵת יָרַד אֶל לָשׁוּחַ ,
נֶפֶשׁ כָּל חַי נֶגְדוֹ אַרְצָה תָּשׁוּחַ :

מַיִם רַבִּים סַבּוּנִי הִקִּיפוּנִי ,
מְצוּלוֹת יָם כְּרֶגַע שְׁטָפוּנִי ,
חֶבְלֵי מָצוֹק מִבֹּקֶר אֲפָפוּנִי ,
שִׁנֵּי שְׁאוֹל מִכָּל צַד רְדָפוּנִי :

יָמִין וּשְׂמֹאל לְלֹא מוֹעִיל אַשְׁגִּיחַ ,
גַּל אַחַר גַּל עָלַי רֹאשִׁי יַגִּיחַ ,
כְּמֶרְחוֹק סוּס מִלְחָמָה יָרִיחַ ,
כָּל מִשְׁבָּרָיו עָלַי הַיָּם הִדִּיחַ :

אֵיכָה תֵּבֵל תִּבְלֶה כְּעָשָׁן תֹּהוּ
אֵיכָה נָמַס שָׂדֶה וָהָר אֵיפֹה הוּא ,
הֲלֹא כָּל בַּיִת מוֹשָׁב נִמְלָח כָּמוֹהוּ ,
וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

מַה־תַּעֲלִימִי נָגְהֵךְ שֶׁמֶשׁ פִּתְאֹם '
הֲלֹא סוּפָה בִּלְבַב יַמִּים תָּהֹם '
תִּשְׁאַף כְּדוֹב נַפְשִׁי תִּשְׁאַג תִּנְהֹם '
וְחֹשֶׁךְ עַב עָלַי פְּנֵי תְהוֹם :

חָדְלוּ רְאוֹת וַתִּדְעַכְנָה עֵינָיִם '
אֹפֶל שָׂךְ אֶת חֶלְדִּי בַּצָּהֳרָיִם '
וַתּוֹתֵר רוּחַ אֲדוֹן שָׁמַיִם '
מְרַחֶפֶת עָלַי פְּנֵי הַמָּיִם :

אֵלִי אֵלִי נֶהְפַּךְ עָלַי קִרְבִּי '
אַלְלַי לִי אִם לֹא תָשׁוּר עָצְבִּי '
אֲהָהּ כִּי לִי נִשְׁבַּר תָּמַהּ לִבִּי '
שְׁמַע קוֹלִי יַמִּים נִחֲרוּ בִּי :

תֵּבוֹת אֶרֶז כִּכְלֵי גֹמֶא רִצַּצְתָּ '
אֳנִיּוֹת עֹז כְּעָשָׁן קַל פִּצַּצְתָּ '
וְצַלְעוֹתָן בְּהָרֵי אַף קִצַּצְתָּ '
כְּרִשְׁפֵּי אֵשׁ כָּל פְּאֵרָן חִצַּצְתָּ :

וְעַתָּה אֵין לִי מָחוֹז וּמָאוֹר '
אֶשָּׂא עֵינַי אֵלֶיךָ אֵל נָאוֹר '
הוֹפִיעָה לִי כְּחֹם צַח עָלַי אוֹר '
וַיֹּאמֶר אֵל יְהִי אוֹר וַיְהִי אוֹר :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Zara[1]

Feliz de quem passou, por entre a magua
E as paixões da existencia tumultuosa,
Inconsciente como passa a rosa,
E leve como a sombra sobre a agua.

Era-te a vida um sonho: indefinido
E tenue, mas suave e transparente.
Acordaste... sorriste... e vagamente
Continuaste o sonho interrompido.

זַהְרָה

אַשְׁרֵי אֲשֶׁר הָלַךְ בְּעַצְּבוֹת תֵּבֵל '
וּבְסַעֲרוֹת לֵבָב וְרִגְשַׁת הַיָּמִים '
נִרְדָּם דּוּמָם כְּצִיץ צָץ רֶגַע וְנָבֵל '
וְקַל כְּצֵל נָטוּי עַל פְּנֵי אֲגַמִּים :

הָיוּ לָךְ חֶזְיוֹנוֹת כָּל יְמֵי מְגוּרָיִךְ '
חֲלוֹם זַךְ וְנָעִים כִּשְׂעִפֵּי לֵיל שָׁלוֹם '
הֲקִיצוֹת וְשָׂחַקְתְּ''' וְסָגַרְתְּ עַפְעַפַּיִךְ '
וַתּוֹסִיפִי לָנוּם שֵׁנִית וְלַחֲלֹם :

---

[1] Foi publicada esta poesia na *Zara*, edição polyglotta, dada á luz em 1894 por Joaquim de Araujo.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Endechas de Luiz de Camões a Barbara escrava[1]

Aquella captiva,
Que me tem captivo,
Porque nella vivo,
Já não quer que viva.
Eu nunca vi rosa
Em suaves mólhos
Que para meus olhos
Fôsse mais formosa.

Nem no campo flores,
Nem no céo estrellas,
Me parecem bellas
Como os meus amores:
Rosto singular;
Olhos socegados,
Pretos, e cansados
Mas não de matar;

---

[1] A traducção hebraica d'esta poesia saiu na *Pretidão de Amor*, do meu illustre e carissimo amigo e mestre Dr. Xavier da Cunha, em 1896.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Uma graça viva,
Que nelles lhe mora
Para ser senhora
De quem é captiva;
Pretos os cabellos,
Onde o povo vão
Perde opinião
Que os loiros são bellos;

Pretidão de amor;
Tão doce a figura,
Que a neve lhe jura
Que trocára a côr;
Leda mansidão,
Que o sizo acompanha...
Bem parece extranha,
Mas... *barbara* não;

Presença serena
Que a tormenta amansa:
Nella emfim descansa
Toda a minha pena.
Esta é a captiva
Que me tem captivo:
E, pois nella vivo,
É fôrça que viva.

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

שיר אשר לקמואינס
על שפחתו היפה הנקראה בארבארה

Ao meu dilecto amigo Dr. Xavier da Cunha

שִׁפְחָה לָקַחְתִּי לְפִצְעִי
וְכִשְׁבוּי חֶרֶב לְקָחַתְנִי '
תַּחַת יָדָהּ נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי '
וָאֱהְיֶה בֶצַע לְבִצְעִי :
אֵין כָּמוֹהָ צִיץ וּפְרָחִים
הַנּוֹתְנִים רֵיחָם בַּגַּנּוֹת '
כִּי רַעְיָתִי בֵּין הַבָּנוֹת
כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים :

מָה אֲשַׁוֶּה לָּךְ מָה אֲעִידֵךְ '
הֲיֵשׁ שׁוֹשָׁן בָּעֲמָקִים '
אִם כּוֹכְבֵי אוֹר בַּשְּׁחָקִים
יָאִירוּ כְּזֹהַר הוֹדֵךְ :
אַחַת הִיא וְאַיִן בִּלְתָּהּ '
אֵין מוּם בָּהּ עֵינֶיהָ יוֹנִים '
הַמּוֹרִים חִצִּים שְׁנוּנִים
אֶל נֶפֶשׁ כָּל רֹאֶה אוֹתָהּ :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

מְקוֹר חֵן וּמַחֲמַדִּים
עֵינֵי יוֹנָתִי הַבָּרָה '
אָז הָיְתָה שִׁפְחָה לְשָׂרָה
וְשָׂרֶיהָ לַעֲבָדִים :
גַּם חָשׁוּךְ מִשְּׁחוֹר שַׂעְרָהּ '
וְעַתָּה קֹדְרוּת כָּעֹרֵב '
לְהָעֵד כָּל פֶּה כִּי עָרֵב
מִשֵּׂעָר צָהֹב שְׁחוֹרָהּ :

שְׁחַרְחֹרֶת הִיא וְנָאוָה
נִבְחֲרוּ מִשֶּׁלֶג פָּנֶיהָ
וּמִכְּפוֹר עֶשֶׁת מַרְאֶהָ
לְהִתְעַנּוּג וּלְהִתְאַוָּה :
נֹפֶת תִּטֹּפְנָה שִׂפְתוֹתֶיהָ '
פִּיהָ עֵצָה וְתוּשִׁיָּה :
הֲזָרָה הִיא אִם נָכְרִיָּה '
לִבִּי אָסוּר בַּחֲרָמֶיהָ :

מִי זֹאת נִשְׁקָפָה כְּמוֹ שָׁחַר '
הַמַּבְלִיגִית עֲלֵי חֵמָה '
תָּקֵם סְעָרָה לִדְמָמָה '
וְלֵב נִכְמָר כְּצֶמֶר צָחַר :
זֹאת שִׁפְחָתִי אֲשֶׁר לָקָחְתִּי '
וְכִשְׁבוּי חֶרֶב לְקָחַתְנִי '
אִם בְּיָדָהּ נַפְשִׁי שָׂמַתְנִי '
גַּם לִחְיוֹת עָלֶיהָ בָטָחְתִּי :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Á memoria de David Cohen

מִיַּרְכְּתֵי אִיִּים יָמָּה כּוֹכָב הוֹפִיעַ '
לְעֵינֵינוּ זָרַח ' וַנִּקְרָא לוֹ ' הֵידָד :
אָכֵן עַד מַחֲצִית אָרְחוֹ טֶרֶם יַגִּיעַ
וַיֵּעָקֵר פִּתְאֹם וּמִמָּרוֹם שֻׁדָּד :

אֵיךְ נָפַלְתָּ מֵעָל נִגְדַּעְתָּ מֵרָקִיעַ '
הֵילֵל בֶּן שָׁחַר יוֹם בְּשָׁעֳלוֹ מָדַד
מְסִלָּתְךָ אֱלֹהִים ' וּכְמוֹ אֶבֶן הִסִּיעַ
זֵר זַרְחֲךָ אֲשֶׁר עֵת חָשַׁךְ וְנוֹדָד :

שִׁכְנִי לְחוֹף יַמִּים ' הָאִי ' אַל דֳּמִי לָךְ '
כִּי נֶאֱסַף כִּנְךְ ' נֵרְךְ סָר וַיֵּלַךְ '
וַיֵּלֶךְ בְּעוֹד יוֹם מֵאֶרֶץ הַחַיִּים :

הָיָה פָּז לְעָפָר וְסַפִּירִים לְאֵפֶר '
בְּהָפֵר אֵל שִׁמְךָ דָּוִד כֹּהֵן מִסֵּפֶר :
אֵיכָה יוּעַם זָהָב בְּיַרְכְּתֵי אִיִּים :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Epitaphio de David Cohen

תִּירוֹשׁ דָּגָן ׳ בְּכַף אֻגָּן ׳ דּוֹדִי לַגַּן ׳ הוֹרִיד רוּחוֹ :
נִצָּב אֵיתָן ׳ עַל הַמִּפְתָּן ׳ גֵּרְדּוֹ נָתַן ׳ מַהֵר־רֵיחוֹ :
לֵב נֶאֱמָן ׳ כַּפּוֹ נִטְמָן ׳ אֹרַח נִסְמָן ، תָּמִיד נִכְחוֹ :
מִתּוֹךְ עָשָׁן ׳ כְּאוֹר כִּבְשָׁן ׳ עָלָה שׁוֹשָׁן ׳ לְבֵית נוּחוֹ :

Epitaphio de Arão Cohen

אֲהָהּ כִּי כָבָה ׳ דָּגוּל מֵרְבָבָה ׳ בְּטֶרֶם שֵׂיבָה ׳ תִּהְיֶה בּוֹ זוֹרֶקֶת ׳
הָיָה כְּמָאוֹר ׳ מֵצִיץ חֵן וָאוֹר ׳ כְּאֹדֶם טָהוֹר ׳ פִּטְדָה וּבָרֶקֶת :
רַב מַחֲשָׁבוֹת ׳ מוֹשֵׁךְ לְבָבוֹת ׳ פִּיהוּ נְדָבוֹת ׳ צֶדֶק וְשָׁלוֹם :
נֶפֶשׁ יְקָרָה ׳ כַּטּוֹב צְרוּרָה ׳ מִנֹּפֶךְ בָּרָה ׳ סַפִּיר יַהֲלֹם :
הַדְרַת בָּחוּרִים ׳ אַרְבָּעָה טוּרִים ׳ בְּפִיו קְשׁוּרִים ׳ וּבַנְּשָׁמָה :
כָּל־טוּב נִמְצָא־בוֹ ׳ חָתוּם עַל לִבּוֹ ׳ כְּלֶשֶׁם שְׁבוֹ ׳ וְגַם אַחְלָמָה :
הִגִּיד אֲמָרוֹת ׳ נְעִים זְמִירוֹת ׳ זַכּוּת וּטְהוֹרוֹת ׳ בְּעֶרֶךְ יָפֶה :
נִסַּק לַמָּרוֹם ׳ לִזְבוּל הַשָּׁלוֹם ׳ אַךְ תַּרְשִׁישׁ הֲלוֹם ׳ שֹׁהַם וְיָשְׁפֵה :

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

INDICE

Dedicatoria v
Prefacio .... VII-XI

Fabulas

Ao leitor 1
O leão e os dois touros 5
A gazella 11
A gazella 13
O leão e a raposa 17
O leão e o touro 19
O leão e a raposa 23
O leão e o homem 27
A gazella e o leão 29
A gazella e a raposa 31
As lebres e as raposas 33
A lebre e a leôa 35
A mulher e a gallinha 37
O mosquito e o touro 39
O homem e a morte 41
O jardineiro 43
O homem e o idolo 45
O homem preto 49
O homem e a egua 51
O homem e o porco 55
A tartaruga e a lebre 59
O lobo 63

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

O espinheiro 69
Um preto 69
A vespa e a abelha 71
O menino 75
A criança e o escorpião 79
A pomba 81
O gato 85
O ferreiro e o cão 87
Os cães e a raposa 91
O cão e a lebre 95
O ventre e os pés 97
A fuinha e as gallinhas 99
O sol e o vento 103
Os dois gallos 107
Os lobos 109
O ganso e a andorinha 113
O cão e o lobo 117
Os dois cães 121
O homem e as duas serpentes 125
O cão e o milhafre 129
Conclusão 132

Appendice

O saber e a ignorancia 135
A modestia e a inveja 137
Elogio do Grão-Rabbino L. Wogue 139
Naufragio 143
Zara 145
Endechas de Luiz de Camões a Barbara escrava 147
Á memoria de David Cohen 151
Epitaphio de David Cohen 153
Epitaphio de Arão Cohen 153

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Acabou de imprimir-se

Aos 31 dias do mez de Março do anno

M DCCC XCVIII

NOS PRELOS DA

IMPRENSA NACIONAL DE LISBOA

PARA A

COMMISSÃO EXECUTIVA

DO

CENTENARIO DA INDIA

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY
Los Angeles

This book is DUE on the last date stamped below.

REC'D LD-URL

RD-URL FEB 2 1969

REC'D LD-URL

FEB 1 1970

MAR 1 1 1970

MARCH 13

Form L9–Series 4939

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®

UNIVERSITY OF CALIFORNIA-LOS ANGELES
L 007 680 794 0

UC SOUTHERN REGIONAL LIBRARY FACILITY
AA 000 366 781 3

PJ
7680
L96fPo
1898

Univ Calif - Digitized by Microsoft ®